

NOTĂ ANALITICĂ

privind cheltuielile efectuate de

Cancelaria de Stat

Autor:

Ion Gumene

Chișinău, noiembrie 2016

Prezentul document a fost elaborat de Centrul Analitic Independent Expert-Grup în cadrul proiectului „Procesul bugetar în Republica Moldova: monitorizarea transparenței și promovarea controlului public” finanțat de Fundația Soros-Moldova.

Totodată, numai autorii sunt responsabili de afirmațiile din acest document, care nu sunt în mod necesar împărtășite de finanțator sau de persoanele care au făcut comentarii.

Expert-Grup nu adoptă poziții colective.

Cuprins:

■ Lista de acronime	4
■ Introducere	5
1. Istoricul și rolul Cancelariei de Stat.....	8
2. Resursele financiare administrate de către Cancelaria de Stat.....	16
2.1. Bugetul gestionat de Aparatul central al Cancelariei de Stat.....	18
2.2. Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului.....	22
2.3. Instituția publică Centrul de Guvernare Electronică (E-Government).....	24
2.4. Oficiul de suport administrativ pentru implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale	26
2.5. Baza Auto a Cancelariei de Stat.....	27
2.6. Instituțiile medicale finanțate din bugetul CS.....	29
3. Întreprinderile de stat monitorizate de către Cancelaria de Stat.....	34
3.1. Întreprinderea de Stat „Palatul Republicii”	35
3.2. Întreprinderea de Stat „Cantina Cancelariei de Stat”	37
3.3. Întreprinderea de Stat „Pensiunea din Holercani”	38
3.4. Întreprinderea de Stat „Editura „Universul”	39
3.5. Întreprinderea de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpres”	41
3.6. Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei”	42
3.7. Întreprinderea de Stat „Medisan” a Asociației Curativ-Sanatorială și de Recuperare	43
3.8. Întreprinderea de Stat „Centrul de telecomunicații speciale”	45
■ Concluzii și recomandări.....	48
■ Bibliografie	50
Anexa 1. Atribuțiile Cancelariei de Stat	51
Anexa 2. Structura Cancelariei de Stat	53
Anexa 3. Structura bugetului Cancelariei de Stat (milioane lei)	54
Anexa 4. Lista organizațiilor, instituțiilor și întreprinderilor monitorizate de Cancelaria de Stat.....	55
Anexa 5. Utilizarea patrimoniului public	56

■ Lista de acronime

BS	Bugetul de Stat
CG	Centrul Guvernului
CS	Cancelaria de Stat
ÎS	Întreprindere de stat
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

■ Introducere

Rolul guvernului este să direcționeze resursele financiare ale statului pentru a-și realiza misiunea care reflectă viziunea politică și răspunde încrederii acordate de cetățeni. Însă pentru a face față acestor așteptări, Executivul, format din aproximativ 20 de politicieni, are nevoie de o structură de suport foarte eficientă, care ar răspunde multitudinii de provocări și complexității administrației moderne. Structura de suport este creată pentru a asigura că deciziile guvernului – luate de politicieni, deseori nespecialiști, uneori în condiții de presiune – nu sunt ad-hoc, imprudente și incoerente. Succesul oricărui guvern și implementarea oricăror strategii sau reforme cheie depinde de Centrul Guvernului.

Termenul „Centrul Guvernului” se referă la o structură administrativă care acordă suport direct și consiliază puterea executivă - Prim-ministrul și Guvernul, ca organ colectiv de luare a deciziilor. Obiectivul principal al acestuia este să asigure implementarea strategică, coerentă și bazată pe evidențe a politicilor guvernului. Numele dat Centrului Guvernului variază de la o țară la alta - Secretariatul General, Oficiul/Aparatul Guvernului, Cancelaria de Stat ș.a. CG este format din mai multe subdiviziuni care îndeplinesc opt funcții specifice¹:

1. Coordonarea pregătirii ședințelor Guvernului, inclusiv pregătirea agendei și distribuirea materialelor;
2. Coordonarea activităților de asigurare a conformității legale, inclusiv conformitatea proiectelor de acte normative cu prevederile Constituției și sistemul de drept existent;
3. Coordonarea pregătirii și aprobării priorităților strategice și a planului de activitate a guvernului, și asigurarea legăturii acestora cu bugetul;
4. Coordonarea conținutului propunerilor de politici care sunt aprobate de guvern, inclusiv setarea mecanismului de formulare a politicilor de către ministere, de coordonare interministerială și de ajustare a propunerilor de politici între ele și cu prioritățile guvernului;
5. Coordonarea activităților de comunicare a guvernului pentru a asigura coerența mesajelor guvernului și coordonarea eficientă în timp a conținutului mesajelor ministerelor;
6. Coordonarea monitorizării performanțelor guvernului pentru a asigura că guvernul își realizează atribuțiile eficient în mod colectiv și își respectă promisiunile față de public;
7. Coordonarea relațiilor între guvern și alte instituții ale statului (Președinție, Parlament);

¹ SIGMA Papers No. 35, Co-ordination at the Centre of Government, <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/5kml60v4x2f6.pdf?expires=1477493203&id=id&accname=guest&checksum=8C88E044E184EC3382A035404C5F37EB>

8. Coordonarea priorităților strategice orizontale specifice, cum ar fi reforma administrației publice și integrarea europeană sau a relațiilor între diferite nivele ale administrației publice.

Deși structura și atribuțiile descrise mai sus sunt distincte în diferite state, o subdiviziune caracteristică pentru toate Centrele Guvernelor este cea care deservește în mod nemijlocit Prim-ministrul, fiind cunoscută ca oficiul sau cabinetul Prim-ministrului, având funcția de consiliere a acestuia.

Centrele Guvernelor au în prezent un rol tot mai activ în coordonarea politicilor, în comparație cu rolul lor tradițional de a acorda suport executivului din punct de vedere administrativ. Totuși, aceste instituții sunt rareori supuse analizei. Deși au un rol proeminent în procesul de elaborare a politicilor, natura exactă a activității CG este rareori înțeleasă. Centrele Guvernului au deseori reputația de instituții impenetrabile și izolate. Totuși, criza economică și financiară din 2008 a concentrat atenția decidenților asupra rolului crucial al CG în asigurarea unei guvernări eficiente. Un prim raport de analiză comparativă internațională a rolului CG a fost elaborat în anul 2014 de către Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economică.

Astfel, conform OCDE, pentru a fi eficace, Centrul Guvernului trebuie să fie suficient de mic pentru a reacționa rapid la evenimentele care derulează rapid. În același timp, experiența demonstrează că o structură prea mică ar putea însemna capacități reduse, care pun în pericol abilitatea CG de a asigura un suport și consiliere imparțială și autoritară. Potrivit OCDE, Centrul Guvernului reprezintă o fracțiune mică din numărul total al angajaților din administrația centrală, având în mediu o pondere de 1 angajat la 1150 din total. Chiar dacă este o pondere mică, aceasta variază de la o țară la alta – Elveția și Marea Britanie cu o pondere de 5,94‰ și, respectiv, 3,87‰, și Norvegia cu o componentă ce reprezintă mai puțin de 0,3‰ din totalul angajaților în administrația publică centrală². Bugetul Centrului Guvernului reprezintă în mediu mai puțin de 0,05% din cheltuielile totale ale administrației publice centrale. Cu toate acestea, chiar dacă nu are un control direct asupra cheltuielilor publice și resurselor umane, Centrul Guvernului ghidează activitatea unei structuri care gestionează peste 45% din PIB și angajează 20% din forța de muncă³.

În Republica Moldova, Cancelaria de Stat este autoritatea publică care are rolul de „Centru al Guvernului” în organizarea activității Executivului. Conform cadrului normativ, aceasta stabilește cadrul general pentru definirea priorităților Guvernului, asigură suportul metodologic și organizatoric pentru sistemul de planificare, elaborare și implementare a politicilor publice la nivelul ministerelor și al altor autorități administrative centrale, monitorizează implementarea Programului de guvernare, prezintă materiale analitice și informaționale, pregătește proiectele de hotărâri, ordonanțe și dispoziții, precum și verifică executarea hotărârilor,

² OCDE, Government at a glance 2015, <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/4215081e.pdf?expires=1477535475&id=id&accname=quest&checksum=2FB6CA65A76FB446A663BBBF09A402F1>

³ OCDE, Driving better policies from the Centre of Government, 2014, [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=gov/pgc/mpm\(2014\)3&doclanguage=en](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=gov/pgc/mpm(2014)3&doclanguage=en)

ordonanțelor și dispozițiilor. Finanțarea cheltuielilor de întreținere a acestora se efectuează în limita mijloacelor bugetare aprobate de Parlament pentru Guvern.

În subordinea Cămarilor de Stat, conform regulamentului său de activitate, se află 17 organizații, instituții și întreprinderi de stat, multe dintre care au fost create în baza structurilor și uzanțelor existente până la declararea independenței Republicii Moldova, nefiind supuse pe parcurs unor analize în scopul determinării eficienței, eficacității și raționamentului acestor instituții. Majoritatea acestor instituții și întreprinderi de stat sunt prestatoare de servicii, atât în suportul activității Guvernului, cât și pentru publicul general. Conform bunelor practici la nivelul țărilor OCDE, serviciile pentru suportul activității Guvernului sunt contractate pe piață.

Nota analitică are scopul de a evalua rolul, eficacitatea și cheltuielile Cămarilor de Stat, care are atribuția de a asigura organizarea activității Guvernului și a Prim-ministrului. Întru realizarea acestui studiu, în mare măsură a fost utilizată informația inclusă în baza de date a cheltuielilor publice BOOST și din rapoartele privind executarea bugetului, ambele surse publicate pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor <http://www.mf.gov.md/>. Informația privind activitatea economico-financiară a întreprinderilor de stat a fost preluată din registrul patrimoniului public, gestionat de Agenția Proprietății Publice <http://app.gov.md/>, și de pe portalul guvernamental al datelor deschise <http://date.gov.md/>. Trebuie remarcat faptul că pagina oficială a Cămarilor de Stat în rețeaua internet <http://cancelaria.gov.md/> conține doar rapoartele de activitate și rapoartele financiare ale întreprinderilor de stat din subordine, însă nu face publică, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.188 din 3 aprilie 2012 „Privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet”, informația financiară aferentă activității Cămarilor de Stat și instituțiilor subordonate acestora, cum ar fi: (i) datele privind planificarea și executarea bugetelor de către autoritățile administrației publice; (ii) datele privind rezultatele controalelor efectuate de/în cadrul autorităților administrației publice; (iii) statistica oficială și indicatorii de bază din domeniul de activitate al autorității administrației publice; (iv) datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare).

1. Istoricul și rolul Cancelariei de Stat

Bazele juridice ale autorității publice cunoscută astăzi drept Cancelaria de Stat au fost puse odată cu adoptarea Legii nr.64-XII din 31 mai 1990 „Cu privire la Guvern”. În conformitate cu art.31 al Legii în cauză, Cancelaria de Stat (i) asigură organizarea activității Guvernului, (ii) stabilește cadrul general pentru definirea priorităților Guvernului, (iii) asigură suportul metodologic și organizatoric pentru sistemul de planificare, elaborare și implementare a politicilor publice la nivelul ministerelor și al altor autorități administrative centrale, (iv) monitorizează implementarea Programului de guvernare, (v) prezintă materialele analitice și informaționale, (vi) pregătește proiecte de hotărâri, ordonanțe și dispoziții, (vii) verifică executarea hotărârilor, ordonanțelor și dispozițiilor.

Pe parcursul anilor, CS a fost supusă de mai multe ori reorganizărilor în scopul optimizării activității acesteia, însă atribuția de bază – organizarea activității Guvernului, cu elementele reflectate mai sus, a rămas constantă.

Pentru a înțelege mai bine rolul CS și evoluția acestuia, în următoarele alineate sunt reflectate principale etape de reorganizare și dezvoltare instituțională:

1. Primul regulament al Cancelariei de Stat a fost aprobat abia în 1997.⁴ La fel în 1997 au fost aprobate statele de personal în număr de 181 de unități.⁵ Conducătorul Cancelariei de Stat avea poziția de „Ministru de Stat”, fiind membru al Guvernului. Din statele de personal ale CS, pe lângă subdiviziunile structurale, făceau parte Prim-ministru, viceprim-ministru, persoanele din cabinetele acestora și Serviciul de presă al Guvernului.

Boxa 1: Structura Cancelariei de Stat în anul 1997:

Ministru de Stat
Viceministri de Stat
Cabinetul Conducerii Guvernului
Direcția economie, finanțe și relații cu C.S.I.
Direcția agricultură și protecția mediului
Direcția administrație publică, probleme sociale și audiențe
Direcția juridică și probleme speciale
Direcția secretariat
Direcția administrativ-financiară
Secția cadre

Activitatea Cancelariei de Stat era orientată spre organizarea activității Guvernului, pregătirea materialelor analitice, analiza propunerilor și amendamentelor în procesul examinării proiectelor de legi, controlul executării de către autoritățile administrative centrale a actelor normative ale Parlamentului,

Președintelui Republicii Moldova și Guvernului.

În regulamentul Cancelariei de Stat nu erau menționate organizațiile, instituțiile și întreprinderile monitorizate de către aceasta.

2. Prima reorganizare a avut la doi ani, în aprilie 1999⁶, ca urmare a căreia personalul a fost micșorat de la 181 unități la 157, a fost modificată structura și au fost operate unele modificări în regulamentul de funcționare.

⁴ Hotărârii Guvernului nr.434 din 12 mai 1997 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

⁵ Hotărârea Guvernului nr.29 din 3 februarie 1997 „Privind unele probleme ce țin de asigurarea activității Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

⁶ Hotărârea Guvernului nr.329 din 23 aprilie 1999 „Cu privire la unele măsuri de eficientizare a activității Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

Boxa 2: Structura Cancelariei de Stat în anul 1999:

Ministru de Stat
Prim-vice-ministru de Stat
Viceministru de Stat
Cabinetul Prim-ministrului
Consilierii conducerii Guvernului
Direcția economie
Direcția relații internaționale
Direcția administrație publică
Direcția juridică
Direcția probleme sociale
Direcția secretariat
Direcția administrativ financiară
Secția probleme speciale
Secția petiții
Secția personal
Serviciul de presă

Modificările aveau în vizor sporirea eficienței în domeniul monitorizării executării deciziilor Guvernului și dezvoltării componentei analitice, precum și optimizării fluxurilor de documente și informații în baza biroticii și tehnicilor informaționale performante, perfecționării profesionale a colaboratorilor Cancelariei de Stat. Structura este apropiată de cea existent la moment.

La fel ca și anterior, în regulamentul Cancelariei de Stat nu sunt menționate

organizațiile, instituțiile și întreprinderile monitorizate de către aceasta.

3. Următoarea reorganizare are loc în anul 2000⁷, în urma căreia statele de personal s-au majorat până la 162 de unități, iar conducătorul Cancelariei de Stat și-a pierdut calitatea de ministru de stat, și respectiv, calitatea de membru al Guvernului.

Boxa 3: Structura Cancelariei de Stat în anul 2000:

Directorul Cancelariei de Stat
Prim-vice-direcțor
Vice-direcțor
Cabinetul Prim-ministrului
Consilierii conducerii Guvernului și CS
Direcția economie și relații internaționale
Direcția agricultură și protecția mediului
Direcția industrie și infrastructură
Direcția administrație publică
Direcția juridică
Direcția probleme sociale
Direcția secretariat
Direcția administrativ-financiară și protocol
Direcția probleme speciale
Secția personal
Serviciul presă
Secția control
Secția petiții

Prin această reorganizare, nu au fost modificate atribuțiile Cancelariei de Stat, însă au fost introduse norme privind numirea în funcție a personalului. Astfel, pe lângă conducerea Cancelariei de Stat, Guvernul aproba numirea în funcție a consilierilor și a șefilor direcțiilor, secțiilor și serviciului presă, toți fiind subordonați Cabinetului de Miniștri, și doar consultanții din cadrul CS erau numiți de către directorul Cancelariei de Stat. De fapt, aceste modificări au dus la multiple neclarități.

Nici la această etapă nu sunt expres menționate instituțiile și întreprinderile din subordinea Cancelariei de Stat.

4. O nouă reorganizare are loc în anul 2001⁸, la instalarea noului Guvern. Astfel, statele de personal ale Cancelariei de Stat s-au micșorat până la 160 de unități, fiind modificată și structura. Modificarea esențială ține de introducerea în structura Cancelariei de Stat a organizațiilor, instituțiilor și întreprinderilor subordonate. Totodată, structura CS nu reflectă subdiviziunile care asigură funcționarea acesteia, ci doar o parte din organizațiile și instituțiile subordonate.

⁷ Hotărârea Guvernului nr.30 din 13.01.2000 „Privind unele măsuri de eficientizare a activității Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

⁸ Hotărârea Guvernului nr.500 din 21.06.2001 „Privind reorganizarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

Boxa 4:	
Structura Cancelariei de Stat în anul 2001:	Organizațiile, instituțiile și întreprinderile subordonate
Conducerea Cancelariei de Stat	Asociația curativ-sanatorială și de recuperare
Asociația curativ-sanatorială și de recuperare	Agenția de Stat „Moldpres”
Întreprinderea de transport auto	Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului
Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului	Direcția construcții reparații
Palatul Republicii	Baza Auto
Complexul hotelier „Codru”	Întreprinderea de Stat Editura „Universul”
Pensiunea Holercani	Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei”
Cantina	Întreprinderea de stat „Pensiunea din Holercani”
	Întreprinderea experimentală silvovocinegetică de stat „Talmaza”
	Palatul Republicii
	Tipografia
	Complexul hotelier „Codru”
	Cantina
	Întreprinderea de stat Hotelul „Dacia”.

5. La doar un an, în anul 2002 are loc o altă reorganizare a CS, care în principal vine să specifice structura aparatului central al Cancelariei de Stat, care a fost „neglijată” la reorganizarea precedentă. Totodată, a fost majorat numărul personalului - de la 160 la 171 unități.

Boxa 5: Structura Cancelariei de Stat în anul 2002:	
Director	Direcția agricultură și mediu
Prim-vice-direc-tor	Direcția industrie și resurse energetice
Vice-direc-tor	Direcția politică de cadre
Cabinetul Prim-ministrului:	Direcția administrare publică locală
Consilierii Prim-ministrului	Direcția juridică
Serviciul protocol de stat	Direcția probleme speciale
Serviciul presă	Direcția secretariat
Consilierii viceprim-miniștrilor și consilierul Directorului	Direcția administrativ-financiară
Direcția economie și finanțe	Secția control
Direcția dezvoltare socială	Secția relații cu publicul
Direcția colaborare externă	

6. Următoarea reorganizare s-a realizat la inițiativa Președintelui Republicii Moldova în 2004⁹, Cancelaria de Stat fiind transformată în Aparatul Guvernului. Personalul Aparatului Guvernului s-a micșorat de la 171 unități la 135, fiind modificată substanțial și structura instituției. Astfel, asistența informațională și organizatorică a activității Consilierilor Principali de Stat urma a fi asigurată de consultanții din cadrul Aparatului Guvernului, iar asistența informațională și organizatorică a activității prim-viceprim-ministrului, viceprim-miniștrilor și șefului Aparatului urma a fi asigurată de către consilierii acestora. Altfel spus, Consilierii principali de stat au devenit în același timp și șefi de subdiviziuni pe domenii concrete.

Boxa 6:	
Structura Aparatului Guvernului în anul 2004:	Organizațiile, instituțiile și întreprinderile subordonate
Conducerea Aparatului	Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova
Consilierii Prim-ministrului (funcțiile exercitate de direcțiile reorganizate vor fi îndeplinite de consilierii principali de stat pe domenii concrete)	Baza Auto
Serviciul presă	Întreprinderea de Stat „Palatul Republicii”
	Întreprinderea de Stat „Cantina Cancelariei de Stat”

⁹ Hotărârea Guvernului nr.1315 din 26.11.2004 „Privind Aparatul Guvernului Republicii Moldova”.

Consilierii viceprim-miniștrilor și consilierul șefului Aparatului Direcțiile și secțiile autonome: Direcția generală Direcția administrare publică locală și relații cu publicul Secția cadre Secția control	Pensiunea din Holercani Întreprinderea de Stat Editura „Universul” Întreprinderea de Stat Complexul hotelier „Codru” Întreprinderea de Stat Hotelul „Dacia” Întreprinderea de Stat „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei” Asociația Curativ-Sanatorială și de Recuperare, inclusiv: Spitalul Republican al ACSR Policlinica ACSR Centrul de igienă și epidemiologie al ACSR Baza Auto a ACSR Î.A. Sanatoriul „Moldova” (Odesa) Î.A. Sanatoriul „Moldova” (Truscaveț) Î.A. Sanatoriul „Sănătate” (Sergheevca) Direcția ACSR Publicația periodică ziarul „Независимая Молдова” Publicația periodică ziarul „Moldova Suverană” Publicația periodică revista social-culturală „Moldova”
--	---

7. În anul 2006 a fost efectuată prima analiză funcțională a Aparatului Guvernului, în rezultatul căreia în anul 2007 a fost creată Direcția de analiză coordonării politicilor¹⁰ în scopul coordonării procesului de elaborare a documentelor de politici în conformitate cu prioritățile programului de guvernare și care avea atribuția de bază să acorde asistență metodologică autorităților administrației publice centrale în elaborarea și evaluarea impactului documentelor de politici și, ulterior, promovarea documentelor de politici.

În anul 2008, în baza Direcției analizei coordonării politicilor au fost create Direcția coordonarea politicilor și asistenței externe¹¹, prin preluarea funcțiilor de coordonare a politicilor și asistenței externe, suplimentar fiindu-i atribuite funcțiile de planificare strategică și integrare europeană, și Direcția politica de cadre. În același timp, instituțiile medicale au fost transferate în subordinea Ministerului Sănătății. În acest mod, poziția Aparatului Guvernului în calitate de „Centru al Guvernului” a fost consolidată prin preluarea funcțiilor de coordonare a conținutului documentelor de politici și de coordonare a priorităților strategice orizontale (planificare strategică la nivel național, asistența externă, integrarea europeană, reforma administrației publice), având cea mai suplă structură de până atunci - 124 unități de personal, care totuși au fost majorate către finele anului până la 130¹².

Boxa 7: Structura Aparatului Guvernului în anul 2009:	Organizațiile, instituțiile și întreprinderile subordonate
Conducerea Aparatului Guvernului	Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului
Consilierii principali de stat ai Prim-ministrului	Baza Auto
Consilierii prim-viceprim-ministrului, viceprim-ministrului și șefului Aparatului Guvernului	Întreprinderea de Stat „Palatul Republicii”
Direcția coordonarea politicilor și asistenței externe	Întreprinderea de Stat „Cantina Aparatului

¹⁰ Hotărârea Guvernului nr.1004 din 10.09.2007 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului”.

¹¹ Hotărârea Guvernului nr.514 din 16.04.2008 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului”.

¹² Doar pe parcursul anului 2008, în Hotărârea Guvernului privind Aparatul Guvernului au fost operate modificări de șase ori.

Direcția politică de cadre Direcția probleme speciale Direcția juridică Direcția dezvoltare umană și ajutoare umanitare Direcția documentare Direcția administrare și management intern Secția personal Secția monitorizare Secția petiții Serviciul protocol Serviciul de presă	Guvernului” Întreprinderea de Stat „Pensiunea din Holercani” Întreprinderea de Stat Editura „Universul” Întreprinderea de Stat Complexul hotelier „Codru” Întreprinderea de Stat Hotelul „Dacia” Întreprinderea de Stat “Agenția Informațională de Stat „Moldpres” Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei”
--	---

8. În anul 2009, Aparatul Guvernului a fost reorganizat în Cancelaria de Stat¹³, care în mare măsură a păstrat structura și funcțiile entităților anterioare, preluând în același timp și atribuții noi. Astfel, Cancelaria de Stat a devenit succesoarea Ministerului Reintegrării și Ministerului Administrației Publice Locale. Totodată, instituțiile medicale au revenit în subordinea Cancelariei de Stat.

Boxa 8: Structura Cancelariei de Stat în anul 2009:	Organizațiile, instituțiile și întreprinderile subordonate
Ministrul de stat Viceministri de stat Cabinetele Prim-ministrului, viceprim-miniștrilor fără portofoliu și al ministrului de stat Biroul pentru reintegrare Biroul pentru integrare europeană Direcția politici, planificare strategică și asistență externă Direcția politică de cadre Direcția politici de descentralizare Direcția administrație publică locală Direcția juridică Direcția economie, infrastructură și mediu Direcția dezvoltare socială Direcția probleme speciale Direcția documentare Direcția administrare și management intern Secția relații externe și protocol Secția resurse umane Secția control Secția petiții Serviciul de presă	Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova Baza Auto Întreprinderea de Stat „Palatul Republicii” Întreprinderea de Stat „Cantina Cancelariei de Stat” Întreprinderea de Stat „Pensiunea din Holercani” Întreprinderea de Stat Editura „Universul” Întreprinderea de Stat Hotelul „Dacia” Întreprinderea de Stat „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei” Asociația Curativ-Sanatorială și de Recuperare, inclusiv: Direcția Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Centrul de Igienă și Epidemiologie al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Baza auto a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Instituția medico-sanitară publică Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Instituția medico-sanitară publică Policlinica Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Întreprinderea de Stat „Medisan” a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare cu întreprinderile sale afiliate: Sanatoriul „Moldova” (Truscaveț); Sanatoriul „Sănătate” (Sergheevca).

Regulamentul Cancelariei de Stat privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat a fost amendat din 2009 până în 2016 de 12 ori, principale modificări fiind:

¹³ Hotărârea Guvernului nr.657 din 06.11.2009 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat”.

- Inițial, conducătorul Cancelariei de Stat, după modelul existent în perioada 1997-2000, a deținut poziția de „Ministru de Stat”, fiind membru al Guvernului, care a fost substituită în anul 2011 cu poziția de „secretar general al Guvernului”, nemaifăcând parte din Cabinetul de Miniștri, ceea ce este în conformitate cu bunele practici europene.
- Numărul unităților de personal a fost modificat pe parcurs de la 189 în perioada 2009-2010, 193 în 2010-2011, 235 în 2011-2012, 233 în 2012-2013, 234 în 2013-2014, 239 în 2014-2016.
- Chiar dacă în structura inițială a Cancelariei de Stat era prevăzut Biroul pentru integrare europeană, acesta nu a fost instituționalizat, iar în anul 2011 a fost exclus din structură.
- Pe parcursul a 6 ani au fost create cinci subdiviziuni noi în cadrul Cancelariei de Stat, preluând astfel atribuții noi, unele dintre care nu sunt specifice „Centrului Guvernului” și care pot fi gestionate de autoritățile relevante – Biroul pentru relații cu diaspora, Serviciul monitorizarea controalelor de stat, Secretariatul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (cu statut de serviciu), Secretariatul permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (cu statut de serviciu), Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (cu statut de secție).
- În subordinea Cancelariei de Stat a fost creată Instituția publică Centrul de Guvernare Electronică (E-Government) (2010)¹⁴, și Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale” (2011)¹⁵. În același timp, Întreprinderea de Stat Hotelul „Dacia” a fost dizolvată (2009)¹⁶.

9. Cea mai recentă reorganizare a Cancelariei de Stat a fost efectuată în octombrie 2016¹⁷ în scopul optimizării structurii acesteia în calitate de „Centrul al Guvernului”, ce urmărește consolidarea principalelor funcții și sarcini în conformitate cu Strategia privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020 și analiza funcțională și instituțională a Cancelariei de Stat efectuată în perioada mai-iulie 2016, și anume: (i) coordonarea politicilor publice la nivel general, precum și a politicilor orizontale, (ii) conformitate juridică și management al documentelor, (iii) suport administrativ pentru activitatea guvernului. Rezultatul scontat al acestei reorganizări este stabilirea administrației de nivel european. Totodată, a fost redus semnificativ numărul statelor de personal de la 239 la 171 în rezultatul reorganizării business-proceselor, introduceri sistemului de circulație electronică a documentelor și excluderii dublărilor de funcții.

¹⁴ Hotărârea Guvernului nr. 392 din 19 mai 2010 „Cu privire la crearea Centrului de Guvernare Electronică (E-Government)”.

¹⁵ Hotărârea Guvernului nr. 149 din 14 martie 2011 „Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Guvernului”.

¹⁶ Hotărârea Guvernului nr. 675 din 11 noiembrie 2009 „Cu privire la lichidarea unei întreprinderi de stat”.

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr. 1183 din 26 octombrie 2016 „Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 657 din 6 noiembrie 2009”.

Boxa 8: Structura Aparatului Guvernului în anul 2009:	Organizațiile, instituțiile și întreprinderile subordonate
Secretarul general al Guvernului Secretarii generali adjuncți ai Guvernului Cabinetele Prim-ministrului, viceprim-miniștrilor fără portofoliu și al secretarului general al Guvernului (<i>cu statut de direcție, secție și, respectiv, serviciu</i>) Biroul politici de reintegrare (<i>cu statut de direcție</i>) Biroul relații cu diaspora (<i>cu statut de direcție</i>) Direcția coordonarea politicilor și asistenței externe Direcția reforma administrației publice Direcția expertiza juridică a actelor normative Direcția pregătire ședințe de Guvern Direcția financiar-administrativă Direcția managementul documentelor și petiții Direcția comunicare și protocol Direcția control administrativ Direcția juridică Secția tehnologii informaționale Serviciul monitorizarea controalelor de stat Serviciul resurse umane Serviciul securitate și integritate Serviciul audit intern Secretariatul Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective (<i>cu statut de serviciu</i>) Secretariatul permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (<i>cu statut de serviciu</i>) Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (<i>cu statut de serviciu</i>)	Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova Instituția publică Centrul de Guvernare Electronică (E-Government) Oficiul de suport administrativ pentru implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale în Republica Moldova Baza Auto Întreprinderea de Stat „Palatul Republicii” Întreprinderea de Stat „Cantina Cancelariei de Stat” Întreprinderea de Stat „Pensiunea din Holercani” Întreprinderea de Stat Editura „Universul” Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale” Întreprinderea de Stat „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei” Asociația Curativ-Sanatorială și de Recuperare, inclusiv: Centrul de Sănătate Publică al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Baza auto a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Instituția medico-sanitară publică Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Instituția medico-sanitară publică Policlinica Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare; Întreprinderea de Stat „Medisan” a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare cu întreprinderile sale afiliate: Sanatoriul „Moldova” (Truscaveț); Sanatoriul „Sănătate” (Sergheevca).

Concluziile capitolului 1:

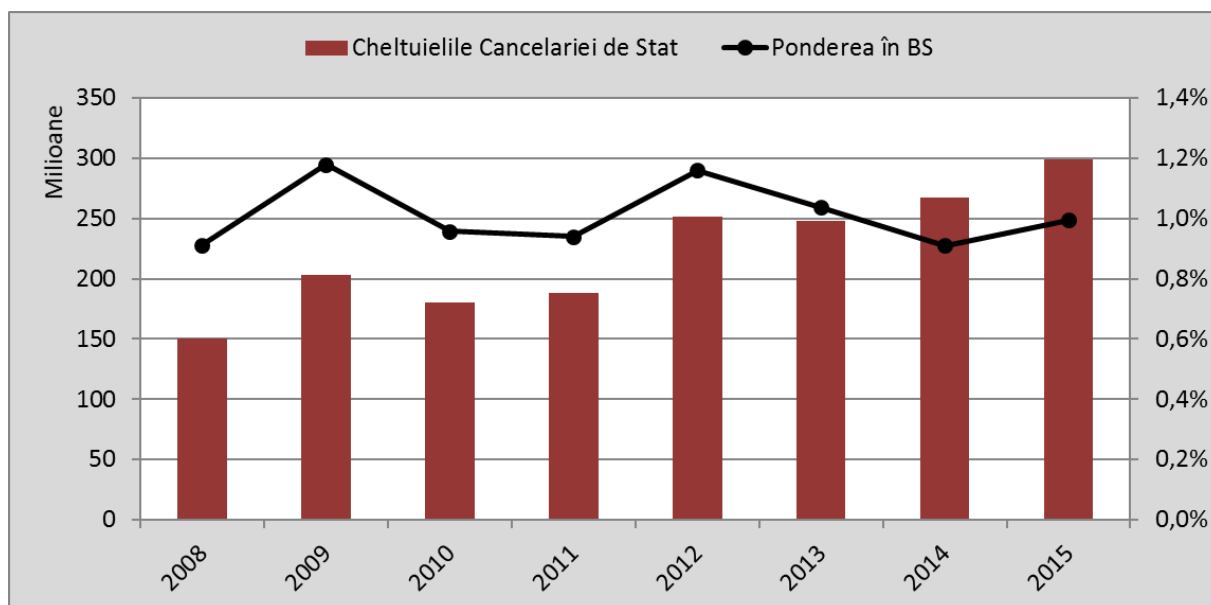
- De la instituționalizarea sa, Cancelaria de Stat a realizat funcția tradițională de organizare, coordonare și monitorizare a activității Guvernului. În timp, Cancelaria de Stat a preluat funcții mai strategice, caracteristice „Centrului Guvernului” – planificarea strategică și coordonarea procesului de stabilire a priorităților guvernului; coordonarea conținutului politicilor publice; coordonarea priorităților strategice orizontale.
- Cu toate acestea, pe parcursul anilor în structura Cancelariei de Stat au fost incluse subdiviziuni care realizează funcții improprii „Centrului Guvernului” – relațiile cu diaspora, descentralizare, monitorizarea controalelor de stat, asigurarea secretariatului Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, Consiliului național pentru protecția drepturilor copilului și Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane.
- Frecvențele și sporadicele modificări ale structurii și numărului de personal a Cancelarie de Stat denotă faptul că pe parcursul perioadei a lipsit o viziune coerentă privind rolul Cancelariei de Stat de „Centru al Guvernului”, uneori preferințele factorilor politici având prioritate.

- Cancelaria de Stat monitorizează activitatea a opt întreprinderi de stat, o instituție medicală (care la rândul său are în subordine alte 4 instituții și o întreprindere de stat), două unități de implementare a proiectelor, o bază auto și o direcție care administrează clădirile Guvernului. Până la moment nu a fost efectuată o analiză complexă a activității, raționamentului și oportunității menținerii unor instituții publice și întreprinderi de stat în subordinea Cancelariei de Stat.
- Recenta modificare a structurii Cancelariei de Stat și a efectivului-limită, cu scopul consolidării funcțiilor de coordonare a politicilor publice la nivel general și a politicilor orizontale, de conformitate juridică și management al documentelor și de suport administrativ pentru activitatea guvernului sporește rolul de „Centru a Guvernului” al Cancelariei de Stat. Totuși, ținând cont de unele funcții realizate atât de Aparatul central, cât și de organizațiile și instituțiile din subordine, care rămân a fi improprii, se recomandă continuarea activităților de consolidare a „Centrului Guvernului”, în special prin revizuirea structurii Cancelariei de Stat concomitent cu reorganizarea tuturor autorităților administrației publice de specialitate.

2. Resursele financiare administrate de către Cancelaria de Stat

Pe parcursul ultimilor opt ani, volumul resurselor financiare destinate Cancelariei de Stat, inclusiv organizațiilor și instituțiilor subordonate acestora, au avut o tendință generală de creștere, dublându-se, de la 150,2 mil. lei în 2008 până la 299,2 mil. lei în 2015, fiind înregistrate variații neuniforme pe parcursul anilor. În același timp, ponderea acestora în BS a rămas constantă, oscilând între 0,9% și 1,2%. (Figura 1). Această pondere este cu mult peste media de 0,05%¹⁸, caracteristică țărilor OCDE, deoarece instituția care reprezintă „Centrul Guvernului” în majoritatea țărilor OCDE se limitează la ceea ce în Republica Moldova este Aparatul central al Cancelariei de Stat, care, cu anumite excepții, nu are instituții subordonate.

Figura 1. Volumul cheltuielilor totale ale Cancelariei de Stat și ponderea în BS

Sursa: calculele autorului în baza BOOST și MF

Atât variațiile anuale ale cheltuielilor, cât și ponderea înaltă a acestora în BS este explicată prin structura complexă a Cancelariei de Stat și a bugetului gestionat de către aceasta, care se modifică frecvent, precum și prin cheltuielile neuniforme ale unor instituții din subordine (Tabelul 1).

Prin urmare, în anul 2009, cheltuielile Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului au constituit 73% (148 mil. lei) din totalul cheltuielilor Cancelariei de Stat, fiind mai mari cu 80% decât în anul precedent (66 mil. lei) și mai mari cu 75-100% (61-75 mil. lei) decât în următorii ani. În același timp, începând cu decembrie 2009 a fost organizată activitatea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, cărora le-a revenit 25,2% din totalul cheltuielilor gestionate de Aparatul central al CS în anul 2009 și între 10-15% în anii ulteriori. Totodată, în 2009 s-au redus semnificativ în comparație cu 2008 debursările pentru implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale - de la 19,8 mil. lei la 6,47 mil. lei sau cu 67%. Acestea păstrează oscilații neuniforme și în anii următori.

¹⁸ OCDE, Driving better policies from the Centre of Government, 2014, [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=gov/pgc/mpm\(2014\)3&doclanguage=en](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=gov/pgc/mpm(2014)3&doclanguage=en)

În noiembrie 2009, din subordinea Ministerului Sănătății în subordinea Cancelariei de Stat revin un șir de instituții medicale, bugetele cărora se reflectă în bugetul CS începând cu 2010, care în medie constituie 9% din cheltuielile totale ale Cancelariei de Stat.

În august 2010, în subordinea Cancelariei de Stat a fost creată instituția publică Centrul de Guvernare Electronică în scopul implementării proiectului e-Transformare a Guvernării, implementat cu suportul Băncii Mondiale, astfel încât până în prezent au crescut semnificativ debursările în cadrul acestuia, de la 10,1 mil. lei în 2011 până la 92,1 mil. lei în 2015, ceea ce reprezintă 5,4% și, respectiv, 30,8% din cheltuielile totale ale CS.

Începând cu anul 2012, în bugetul CS nu se mai includ cheltuielile pentru întreținerea Palatului Republicii și pensiunea de odihnă a familiilor, aceste întreprinderi activând în bază de autogestiune.

Începând cu 2014, odată cu reorganizarea Academiei de Administrare Publică, a cărei fondator devine Cancelaria de Stat, cheltuielile pentru cursurile de perfecționare a cadrelor, pentru doctorat, pentru masterat și pentru alte cheltuieli conexe se înglobează în bugetul CS. Totodată, în 2014 se încheie finanțarea pentru implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale.

Tabelul 1: Structura bugetului pe instituții și programe destinat Cancelariei de Stat (mil. lei)

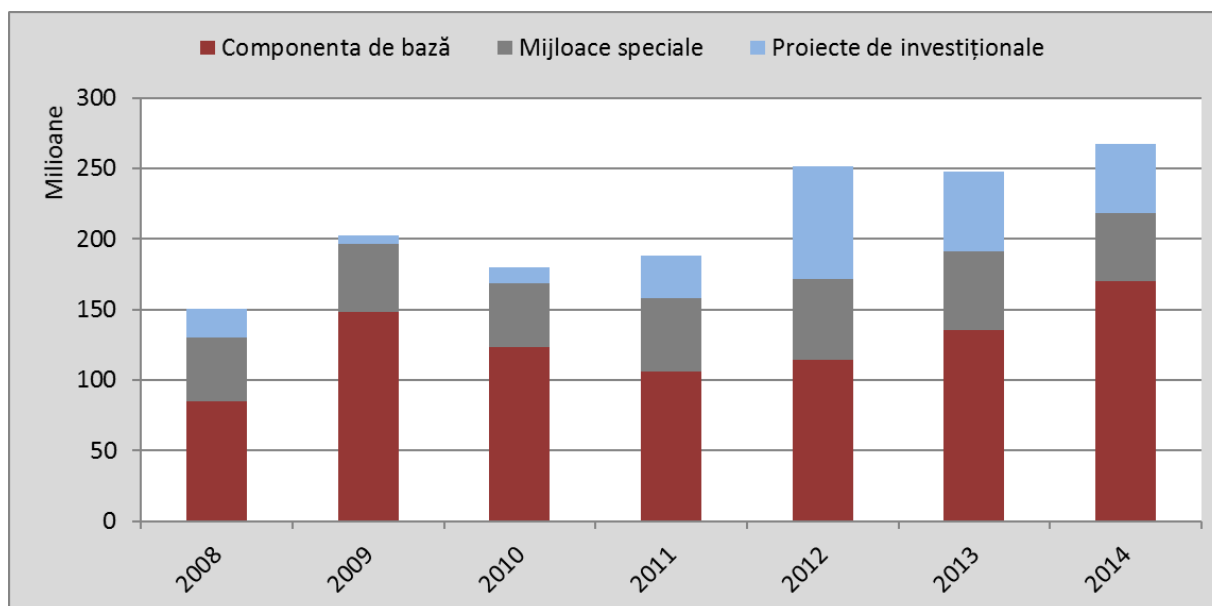
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Cancelaria de Stat, buget total	150,24	202,75	179,99	188,14	251,53	247,87	266,97	299,17
Cancelaria de Stat, surse gestionate de Aparatul central, dintre care:	25,28	29,04	47,99	43,74	58,88	71,76	91,50	85,69
<i>Aparatul central al Cancelariei de Stat</i>	19,15	20,11	19,81	23,18	28,92	35,58	35,10	35,04
<i>Autoritățile administrative din cadrul CS</i>	1,58	1,52						
<i>Oficiile teritoriale</i>		7,40	4,93	6,78	7,82	11,83	10,64	10,92
<i>Cursuri și instituții de perfecționare a cadrelor</i>							0,45	0,37
<i>Cheltuieli pentru situații excepționale și lichidarea urmărilor calamităților naturale</i>			12,70					
<i>Alte cheltuieli</i>			10,55	13,60	22,14	24,35	31,35	29,15
<i>Doctoratul</i>							0,20	0,18
<i>Magistratul</i>							9,24	7,49
<i>Cămine</i>							1,52	1,48
<i>Reintegrare</i>				0,18				0,08
<i>Susținerea diasporei</i>							3,00	0,99
<i>Activități de pregătire și decernare a Premiului de Stat</i>	4,49	0,01						
Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului	82,14	148,14	87,38	73,61	75,40	75,42	75,37	79,36
Baza Auto	12,79	12,65	12,97	13,67	15,28	22,24	20,32	18,04
Asociația Curativ-Sanatorială și de Recuperare			13,20	13,35	13,59	13,76	18,69	18,86
Centrul de Igienă și Epidemiologie al Asociației curativ-sanatoriale și recuperare			1,45	1,46	2,33	2,33	2,00	2,08
Baza auto a Asociației curativ-sanatoriale și de recuperare			2,07	2,10	2,32	2,78	3,47	3,06
Centrul de Guvernare Electronică			0,33	10,11	48,85	31,63	48,52	92,07

Oficiul de suport administrativ pentru asistenta la implementarea Strategiei de reforma a administrației publice centrale	19,80	6,47	10,95	21,39	34,87	27,96	7,10
Palatul Republicii	4,13	2,95	0,45	1,87			
Pensiunea pentru odihna familiilor	6,10	3,49	3,20	6,83			

Sursa: BOOST, MF

Aceleași modificări înregistrate la nivelul instituțiilor din subordinea Cancelariei de Stat explică și variațiile neuniforme ale cheltuielilor conform surselor de finanțare (Figura 2).

Figura 2. Volumul cheltuielilor totale ale Cancelariei de Stat

Sursa: calculele autorului în baza BOOST și MF

Astfel, începând cu anul 2011 au fost majorate semnificativ debursările destinate implementării Strategiei de reformă a administrației publice centrale și a proiectului privind e-Transformarea Guvernării, care s-au majorat cumulativ de la 31,5 mil. lei în 2011 la 48,4 mil. lei în 2014 și 92,1 mil. lei în 2015. La fel cheltuielile finanțate din mijloacele de bază au înregistrat oscilații neuniforme în această perioadă, cauza principală fiind includerea sau excluderea anumitor instituții publice sau programe în bugetul Cancelariei de Stat.

2.1. Bugetul gestionat de Aparatul central al Cancelariei de Stat

Din volumul total al cheltuielilor ce îi revin Cancelariei de Stat, doar o mică parte este destinată activității Aparatului central al acesteia, care nemijlocit îndeplinește rolul de „Centru al Guvernului” prin realizarea celor opt funcții de bază recomandate de SIGMA/OCDE.

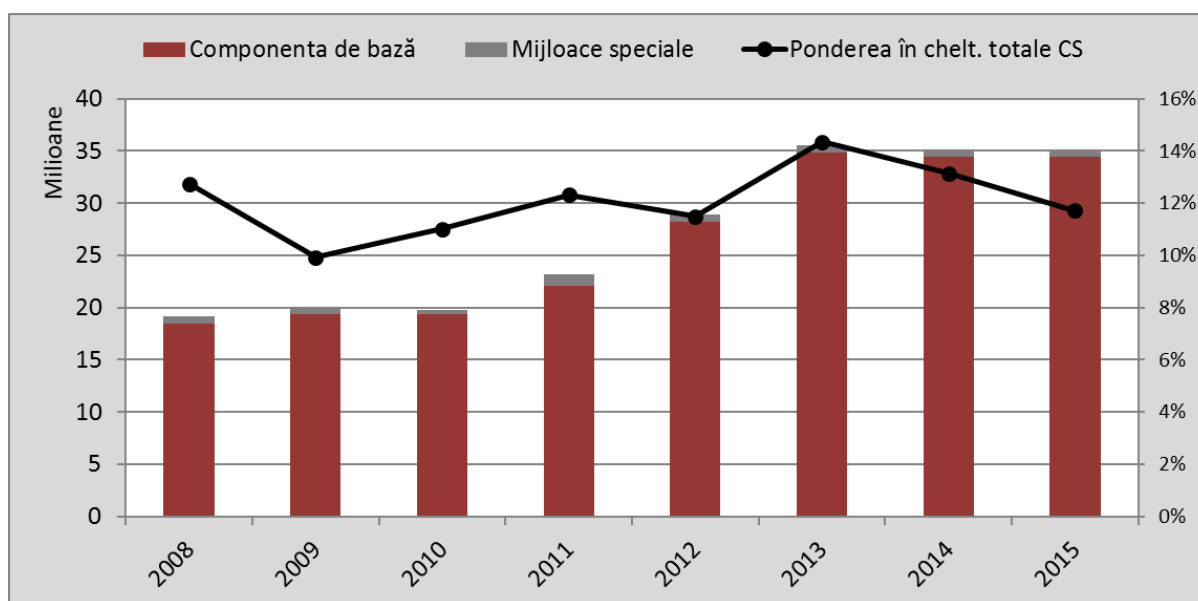
Ponderea cheltuielilor Aparatului central al Cancelariei de Stat în BS este practic invariabilă și constituie 0,12%, ceea ce este practic dublu față de media de 0,05% caracteristică țărilor OCDE. În ceea ce privește efectivul limită de personal al Cancelariei de Stat raportat la efectivul limită de personal din administrația publică centrală, acesta înregistrează o ușoară diminuare, de la 8,8‰ în 2012 la 7,4‰ în

2015, însă rămâne destul de înaltă față de limitele maxime înregistrate în țările OCDE, de 5,94‰ în Elveția și 3,87‰ în Marea Britanie, nemaivorbind de limitele minime, de 0,3‰ înregistrate în Norvegia.

O explicație pentru aceste diferențe semnificative ar putea fi faptul că în structura Cămarilor de Stat sunt incluse subdiviziuni care realizează funcții improprii Centrului Guvernului - Biroul pentru relații cu diaspora, Biroul pentru reintegrarea țării, Serviciul monitorizare a controalelor de stat, Secretariatul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, Secretariatul permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului, Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane.

În valoare nominală, cheltuielile Aparatului central al CS au înregistrat o creștere de 83% în perioada 2008-2015 (de la 19,1 mil. lei în 2008 la 35,0 mil. lei în 2015), deși în termeni reali - de doar 15%. Principalul factor de creștere au fost plățile pentru retribuirea muncii, majorate odată cu efectivul-limită, de la 130 unități în 2008 la 237 în 2015, dar și de modificarea sistemului de salarizare a funcționarilor publici care a dus la majorări salariale¹⁹. Singurul an în care plățile salariale au fost diminuate în comparație cu anul precedent, a fost anul 2010.

Figura 3: Cheltuielile Aparatului central al CS pe componente și ponderea în cheltuielile totale ale CS

Sursa: BOOST, MF

Variații importante și neuniforme ale cheltuielilor, cu o valoare mică, sunt înregistrate pentru un șir de articole, cu ritmuri mai accelerate de creștere în perioada 2012-2014 (Tabelul 2). Astfel, au crescut considerabil cheltuielile pentru rechizitele de birou, edițiile periodice, serviciile de transport, serviciile editoriale și deplasările peste hotare. Deplasările peste hotare incluse la acest articol sunt cele efectuate de către Prim-ministru sau de către delegațiile oficiale din care face parte Prim-ministrul.

¹⁹ Legea Nr. 48 din 22.03.2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici.

Tabelul 2: Liniile bugetare pentru care s-au înregistrat creșteri semnificative și neuniforme (mil. lei)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Retribuirea muncii</i>	12,9	14,3	13,0	14,2	16,9	21,3	21,9
<i>Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc</i>	0,8	0,3	0,5	0,7	1,0	1,6	1,3
<i>Cărți și ediții periodice</i>	0,06	0,03	0,01	0,02	0,03	0,2	0,08
<i>Servicii de transport</i>	0,07	0,008	0,08	0,4	1,5	0,4	0,4
<i>Servicii editoriale</i>	0,3	0,05	0,2	0,5	0,9	0,2	0,002
<i>Mărfuri și servicii neatribuite altor alineate</i>	0,09	0,2	0,4	1,1	0,7	1,6	1,1
<i>Deplasări peste hotare</i>	0,2	0,3	0,7	0,3	0,6	1,3	1,7

Sursa: BOOST, MF

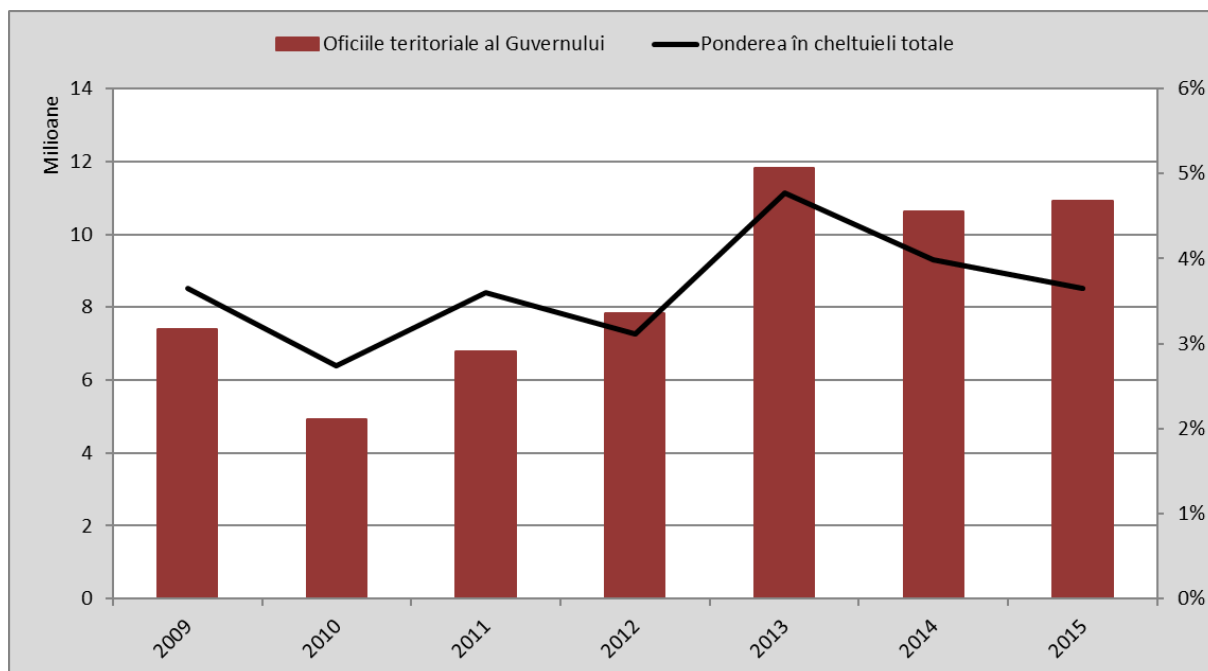
Pe lângă cheltuielile necesare pentru asigurarea funcționării Aparatului central, în gestiunea acestuia sunt incluse și sursele destinate funcționării unor instituții sau implementării programelor. Astfel, începând cu anul 2009, Aparatul central gestionează sursele necesare funcționării oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat. Începând cu 2014, aparatul central al Cancelariei de Stat gestionează sursele necesare pentru cursurile și perfecționarea cadrelor, pentru studiile de masterat și doctorat organizate în cadrul Academiei de Administrare Publică, precum și programul pentru susținerea diasporii.

Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat au fost organizate și funcționează ca subdiviziuni teritoriale ale Cancelariei de Stat începând cu anul 2009, anterior acestea fiind gestionate de către Ministerul Administrației Publice Locale. Oficiile teritoriale au sarcina de a coordona pe plan teritorial implementarea politicilor de descentralizare administrativă și de a efectua controlul asupra legalității actelor adoptate sau emise de autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și nivelul al doilea pe teritoriul în care acestea își desfășoară activitatea. La moment, pe teritoriul Republicii Moldova funcționează zece oficii teritoriale, cu un efectiv-limită în număr de 100 unități.²⁰

Ponderea cheltuielilor oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat în totalul cheltuielilor este destul de redusă, între 2,7% și 4,8%, fluctuând concomitent cu volumul acestora. Întrucât ponderea cheltuielilor aferente salarizării constituie în medie 80% din totalul cheltuielilor oficiilor teritoriale, oscilațiile neuniforme ale acestora a fost cauzată de fluctuația angajaților. În afară de cheltuielile pentru retribuirea muncii, în bugetul oficiilor teritoriale o pondere înaltă o au sursele pentru asigurarea funcționării acestora – arendarea bunurilor, procurarea mijloacelor fixe, lucrări de informatică și calcul, rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc.

²⁰ Hotărârea Guvernului nr.845 din 18 decembrie 2009 „Cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat”.

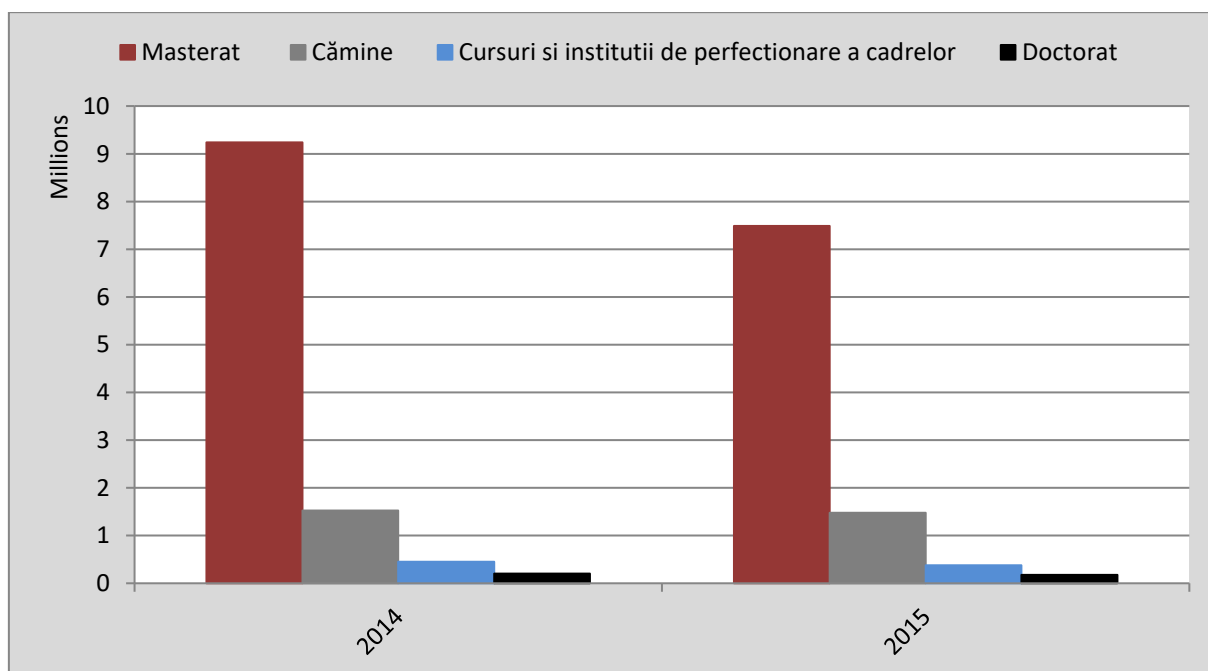
Figura 4: Volumul cheltuielilor oficiilor teritoriale ale CS și ponderea în cheltuielile total ale CS

Sursa: BOOST, MF

Academia de Administrare Publică a fost transferată în anul 2014 în gestiunea Cămarilor de Stat, a cărei fondator se consideră, din cea a Aparatului Președintelui Republicii Moldova²¹. Academia activează în condiții de autonomie universitară, cu buget propriu, însă o sursă importantă de venit sunt mijloacele alocate din bugetul de stat pentru serviciile educaționale prestate și pentru activități de cercetare-inovare. Mijloacele în cauză sunt reflectate în bugetul gestionat de Aparatul central al Cămarilor de Stat.

Figura 5: Volumul cheltuielilor pentru serviciile educaționale gestionate de CS

Sursa: BOOST, MF

²¹ Hotărârea Guvernului nr.225 din 26 martie 2014 „Cu privire la Academia de Administrare Publică”.

Cea mai mare pondere în totalul cheltuielilor destinate învățământului finanțat de CS revin studiilor de masterat – în jur de 80% din total, urmate de cheltuielile pentru întreținerea căminelor cu o pondere 13-15% din total. Cursurile de instruire și perfecționare a cadrelor, ceea ce de fapt ar trebui să constituie activitatea de bază a Academiei de Administrare Publică, dar și ca pondere în total cheltuieli ale CS, constituie doar 4% din cheltuielile pentru învățământ.

În anul 2015, volumul cheltuieli pentru organizarea instruirilor și studiilor de doctorat și masterat s-a diminuat, în comparație cu anul 2014. Cea mai semnificativă diminuare a fost înregistrată pentru studii de masterat, de la 9,2 mil. lei în 2014 la 7,5 mil. lei în 2015, deși comanda de stat a fost majorată, de la 140 de locuri la învățământul cu frecvență redusă în anii 2013-2014 la 170 de locuri în anii 2014-2015.

Totodată, au fost reduse cu 16,5%, de la 448 mii în 2014 la 374 mii în 2015, cheltuielile pentru perfecționarea cadrelor, în baza comenzii de stat care s-a redus cu 15,5%, de la 1290 persoane la 1090 persoane (Figura 5).

2.2. Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului

Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului a fost creată în anul 1995 prin hotărâre de Guvern²², nefiind prevăzut clar statutul juridic al acesteia și modalitatea de finanțare. Direcția este inclusă în lista organizațiilor, instituțiilor și întreprinderilor monitorizate de Cancelaria de Stat²³, deși în conformitate cu art.30 din *Legea nr.98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate*, „direcția generală reprezintă o subdiviziune internă autonomă care poate fi organizată în cadrul aparatului central al unui minister sau al altei autorități administrative centrale”.

Salarizarea personalului se efectuează conform prevederilor unei hotărâri a Guvernului aprobate exclusiv pentru această Direcție în anul 2006²⁴.

În Programul de Dezvoltare Strategică a Cancelariei de Stat pentru perioada 2012-2014 nu există nicio referință privind rolul și activitatea Direcției, iar în Programul de Dezvoltare Strategică pentru 2016-2018 este inclus un singur obiectiv care revine Direcției – „Crearea condițiilor de muncă adecvate pentru angajații Cancelariei de Stat și ai oficiilor teritoriale”, indicatorul de performanță fiind „Costul mediu deservit a unui m.p. de spațiu”.

La moment, nu există informații publice despre organizarea activității Direcției, cum ar fi regulamentul de activitate, statele de personal, planurile și rapoartele de activitate, mijloacele fixe administrate, reparațiile capitale planificate și realizate ale

²² Hotărârea Guvernului nr.762 din 13 noiembrie 1995 „Cu privire la crearea Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”.

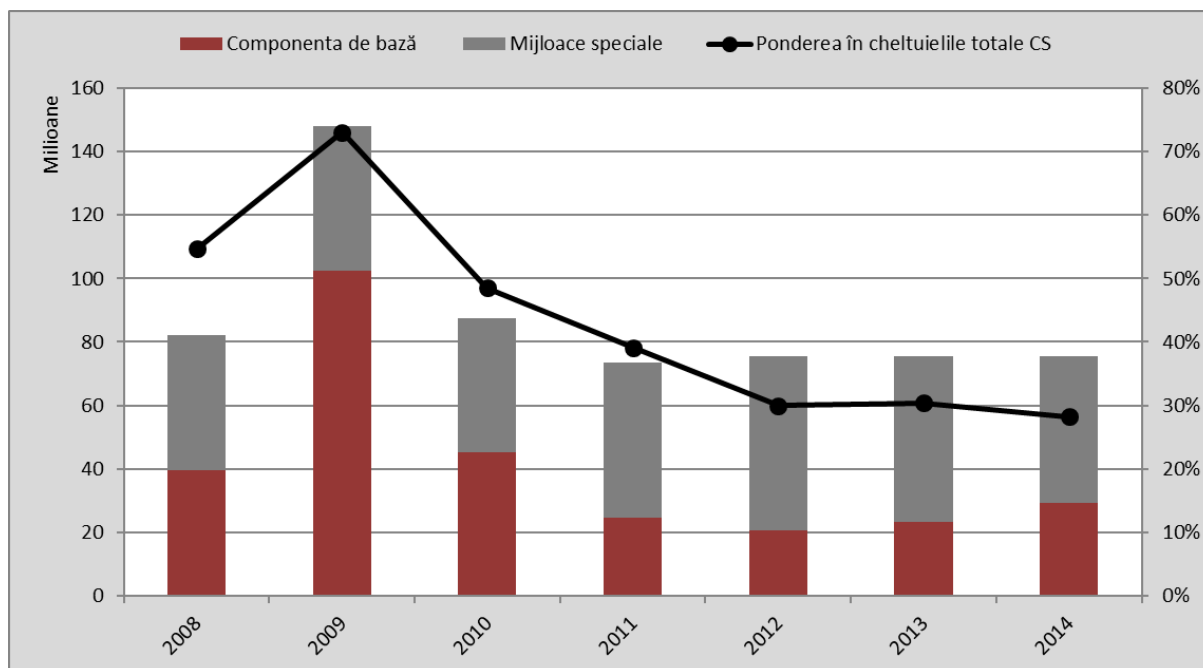
²³ Anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.657 din 6 noiembrie 2009 „Lista organizațiilor, instituțiilor și întreprinderilor monitorizate de Cancelaria de Stat”.

²⁴ Hotărârea Guvernului nr.1258 din 1 noiembrie 2006 „Privind salarizarea personalului unor direcții finanțate de la buget”.

clădirilor administrative, achizițiile publice ș.a. Prin urmare, nu pot fi identificați indicatori în baza cărora ar putea fi evaluată performanța instituției.

Pe parcursul perioadei 2009-2014, cheltuielile totale ale Direcției s-au diminuat semnificativ, de la 148,14 mil. lei în 2009 până la 75,37 mil. lei în 2014, sau cu 49,12% (Figura 6).

Figura 6. Volumul cheltuielilor Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului pe componente de finanțare și ponderea acestora în cheltuielile totale ale CS

Sursa: BOOST, MF

Diminuarea în mare măsură a fost datorată reducerii cheltuielilor pentru activitățile de bază ale Direcției: (i) reparația capitală a clădirilor administrative - de la 83,03 mil. lei în 2009 la 2,48 mil. lei în 2014, sau cu 97%, (ii) procurarea mijloacelor fixe – de la 2,64 mil. lei în 2009 la 0,22 mil. lei în 2014, sau cu 92%, (iii) reparații curente ale clădirilor administrative – de la 2,86 mil. lei în 2009 la 0,67 mil. lei în 2014, sau 77% și (iv) reparații curente ale utilajului și inventarului – de la 1,37 mil. lei în 2009 la 0,84 mil. lei în 2014, sau 39%. La fel diminuări, dar cu valori mai mici au fost înregistrate pentru: rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc; cărți și ediții periodice; servicii de telecomunicații și poștă; servicii de transport; inventar moale și echipament; hrana animalelor; apă și canalizare.

În același timp, chiar dacă cheltuielile pentru activitatea de bază a Cancelariei de Stat s-au diminuat semnificat, cheltuielile pentru retribuirea muncii, inclusiv asigurările obligatorii sociale și medicale, după o diminuare cu 6,6% în perioada 2009-2010, au crescut cu 24,9% pe parcursul a cinci ani, între 2010 și 2014.

Majorări importante ale cheltuielilor au fost înregistrate și pentru: (i) energia electrică – de la 11,15 mil. lei în 2009 la 15,79 mil. lei în 2014, sau cu 41,6%, (ii) gaze – de la 4,81 mil. lei în 2009 la 6,33 mil. lei în 2015, sau 31,6%, (iii) energia termică – de la 5,51 mil. lei în 2009 la 8,52 mil. lei în 2014.

În ceea ce privește sursele de finanțare, o diminuare semnificativă este înregistrată pentru componenta de bază, de la 102,5 mil. lei în 2009 până la 29,3 mil. lei în 2014,

sau de 3,5 ori. În același timp, sursele din mijloacele speciale au înregistrat oscilații nesemnificative.

În conformitate cu Registrul patrimoniului public²⁵, valoarea mijloacelor fixe gestionate de Direcție cifrează 543,8 mil. lei, având o suprafață totală a imobilelor de 5398,7 mii m.p., dintre care 112,6 mii m.p. sunt transmiși în locațiune, sau 2,1% din total. Totodată, obiectivele de mică valoare și scurtă durată aflate în proprietatea Direcției valorează 18 mil. lei.

În mai 2013, în urma efectuării auditului, Curtea de Conturi a menționat un șir de probleme în gestionarea resurselor publice și patrimoniului²⁶ Direcției generale:

- menținerea unor funcții vacante pe perioade de lungă durată cu planificarea integrală a surselor de finanțare, cu redistribuirea ulterioară la alte destinații economice decât retribuirea muncii;
- generarea datoriilor debitoare și creditoare, ca urmare a ineficienței măsurilor întreprinse la stingerea acestora;
- evidența neconformă a patrimoniului public sub aspectul atribuirii mijloacelor fixe pe categorii, neînregistrării drepturilor patrimoniale în valoare totală de 6,4 mil. lei cu suprafața de 2551,7 m², neasigurarea ținerii evidenței analitice în expresie cantitativă și valorică a terenurilor cu suprafața totală de 522,3 ha, diminuării valorii raportate a unor bunuri cu 0,8 mil. lei, etc.

Din anul 2013 până la moment nu au mai fost realizate activități de audit de către Curtea de Conturi pentru a evalua gradul de implementare a recomandărilor anterioare. Totodată, nu au fost identificate evidențe privind înlăturarea acestora.

2.3. Instituția publică Centrul de Guvernare Electronică (E-Government).

Centrul de Guvernare Electronică a fost creat în luna mai 2010²⁷, în scopul creării cadrului instituțional, legal coerent și predictibil pentru dezvoltarea societății informaționale, prestării către cetățeni a unor servicii publice de calitate, precum și asigurării implementării serviciilor electronice în diverse sectoare. În esență, Centrul are rolul de unitate de implementare a proiectului „e-Transformare a Guvernării”, finanțat de Banca Mondială²⁸, ceea ce este reflectat și de structura componentelor de finanțare a instituției.

²⁵

http://app.gov.md/sites/default/files/document/attachments/date_privind_institutiile_publice_centrale_1_a_01_01_2015.pdf

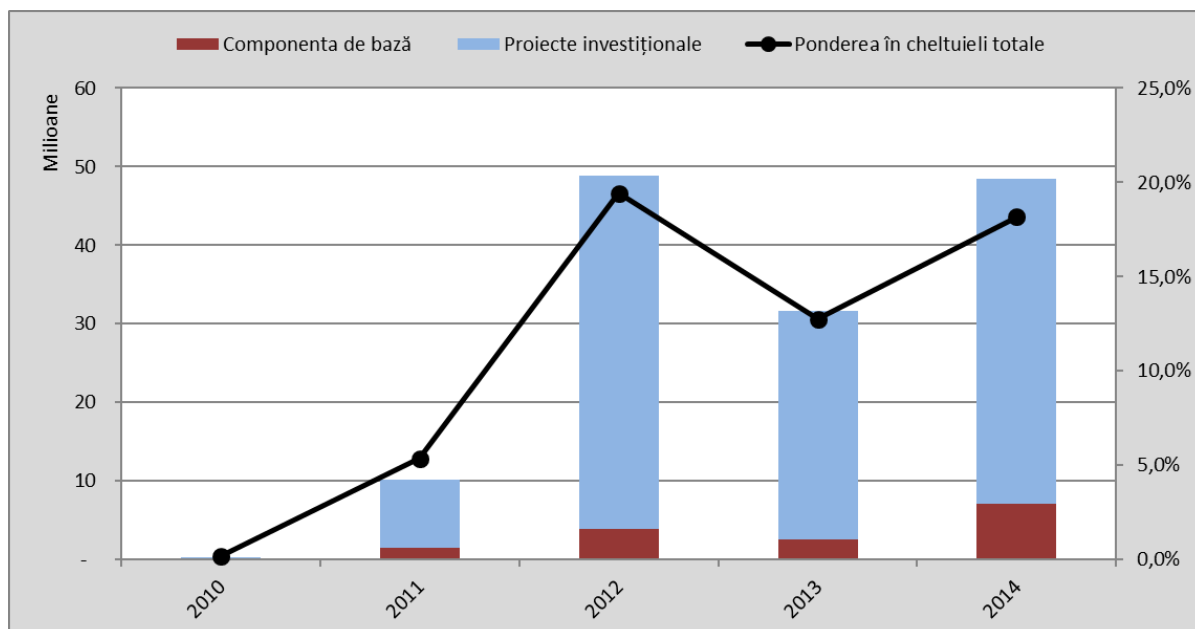
²⁶ <http://www.ccrm.md/libview.php?l=ro&idc=2&id=5029&t=/Biroul-de-presa/Noutati-si-comunicate/Regularitatea-gestionarii-resurselor-publice-si-patrimoniului-la-Cancelaria-de-Stat>

²⁷ Hotărârea Guvernului nr.392 din 19 mai 2010 „Cu privire la crearea Centrului de Guvernare Electronică (E-Government)”.

²⁸ Legea nr.223 din 17 septembrie 2010 privind ratificarea Acordului de avans dintre Guvernul Republicii Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea pregătirii Proiectului „e-Transformare a Guvernării” și Legea nr.173 din 28 iulie 2011 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „e-Transformare a Guvernării”.

Astfel, ponderea cea mai mare revine proiectelor investiționale, care oscilează între 85,1% și 92,1% din totalul cheltuielilor Centrului (Figura 7). Împrumutul Băncii Mondiale în valoarea de 20 mil. dolari SUA a fost contractat în mai 2011, proiectul urmând a fi încheiat în decembrie 2016. În luna iunie curent erau debursate 74% din fondurile totale, proiectul înregistrând un progres satisfăcător²⁹.

Figura 7. Volumul cheltuielilor Instituției publice Centrul de Guvernare Electronică pe componente de finanțare și ponderea acestora în cheltuielile totale ale CS

Sursa: BOOST, MF

Totodată, componenta de bază, care reprezintă contribuția Guvernului la implementarea proiectului, a avut o tendință accentuată de creștere, de la 1,5 mil. lei în 2011 la 7,1 mil. lei în 2014. Pentru întreaga perioadă de implementare a proiectului, 2011-2016, este prevăzută contribuția Guvernului în sumă de 3,0 mil. dolari SUA. În mare măsură, mijloacele din contribuția Guvernului în proiectele finanțate de Banca Mondială sunt utilizate pentru întreținerea unităților de implementare a proiectelor și, în particular, pentru cheltuielile de salarizare a personalului acestora.

Dacă informația privind utilizarea mijloacelor din împrumut, precum și altă informație aferentă implementării proiectului, este disponibilă public, fiind actualizată o dată în jumătate de an pe pagina Băncii Mondiale³⁰, informația privind planificarea și utilizarea surselor din contribuția Guvernului nu este transparentă.

Este de remarcat ponderea înaltă a cheltuielilor Centrului de Guvernare Electronică, care atinge 19,4% în 2012, 12,6% în 2013, 18,2% în 2014 și 30,1% în 2015, din totalul cheltuielilor care revin Cancelariei de Stat., iar valoarea mijloacelor fixe însumează 28,8 mil. lei.

²⁹ <http://documents.worldbank.org/curated/en/108981468054653431/pdf/ISR-Disclosable-P121231-06-24-2016-1466784748860.pdf>

³⁰ <http://projects.worldbank.org/P121231/governance-etranformation-project?lang=en&tab=documents&subTab=projectDocuments>

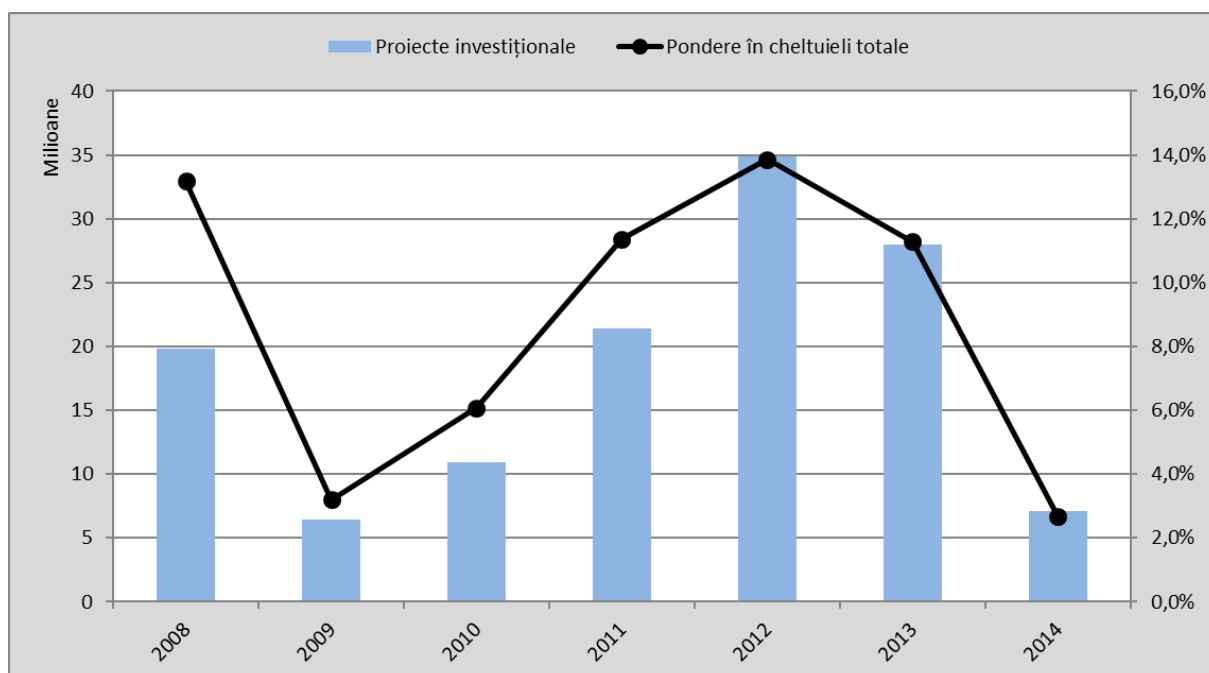
2.4. Oficiul de suport administrativ pentru implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale

Oficiul, cu statul de instituție publică, a fost instituit în anul 2006 în scopul creării unor condiții optime pentru administrarea de către Guvern a mijloacelor financiare din Fondul fiduciar, creat cu suportul Băncii Mondiale, și destinat implementării Strategiei de reformă a administrației publice centrale în Republica Moldova, inițiată în anul 2005.³¹ Începând cu luna martie 2014, odată cu închiderea proiectului de reformă a administrației publice, oficiul a devenit inactiv, respectiv, nu sunt planificate resurse financiare pentru administrarea acestuia.

Oficiul urma a fi lichidat odată cu încheierea proiectului de reformă a administrației publice centrale, însă a fost menținut anticipând un alt proiect pentru reforma administrației publice.

Finanțarea Oficiului a fost efectuată doar în baza proiectelor investiționale, volumul cărora a oscilat semnificativ pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, atingând 13,9% din totalul cheltuielilor Cancelariei de Stat în anul 2012.

Figura 8. Volumul cheltuielilor Oficiului de suport administrativ pentru implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale pe componente de finanțare și ponderea acestora în cheltuielile totale ale CS

Sursa: BOOST, MF

Toată informația privind implementarea proiectului, inclusiv informația financiară și procurările efectuate este disponibilă pe pagina web a Băncii Mondiale³², raportul

³¹ Hotărârea Guvernului nr.1018 din 05.09.2006 "Cu privire la Oficiul de suport administrativ pentru asistență la implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale din Republica Moldova".

³² <http://projects.worldbank.org/P105602/governments-central-public-administration-reform-cpar?lang=en>

final privind implementarea proiectului fiind disponibil și pe pagina web a Cancelariei de Stat.³³

2.5. Baza Auto a Cancelariei de Stat

Baza Auto a Cancelariei de Stat a fost reorganizată din Întreprindere de transport auto în anul 2003³⁴. În afară de Hotărârea Guvernului prin care a fost instituită, nu a fost identificată altă informație publică privind structura, schema de încadrare, regulamentul de activitate, planurile și rapoartele de activitate, pentru a analiza performanța instituției.

Baza Auto este finanțată în totalitate din bugetul de stat, în baza reglementării privind utilizarea autoturismelor de serviciu de către autoritățile administrației publice³⁵, care indică normele de deservire cu transport de serviciu a conducătorilor ministerelor și autorităților administrative centrale și parcursul-limită anual. Totodată, se stabilește că asigurarea cu transport de serviciu de către Baza Auto a persoanelor oficiale se efectuează în temeiul unei dispoziții de Guvern, însă astfel de dispoziții nu sunt făcute publice. Prin urmare, nu se cunosc autoritățile și persoanele care beneficiază de autoturisme de serviciu, precum nu este publică nici informația privind parcul de autoturisme, vechimea acestora, parcursul total, numărul scriptic al conducătorilor auto care deservește persoanele publice, precum și altă informație relevantă.

În conformitate cu Registrul patrimoniului public, valoarea mijloacelor fixe gestionate de Baza Auto însumează 59,9 mil. lei, iar suprafața totală a spațiilor este de 13,6 mii m².

Volumul cheltuielilor Bazei Auto au tendința de creștere, deși ponderea în totalul cheltuielilor care revin Cancelariei de Stat oscilează nesemnificativ pe parcursul anilor, între 6,0% și 8,9%.

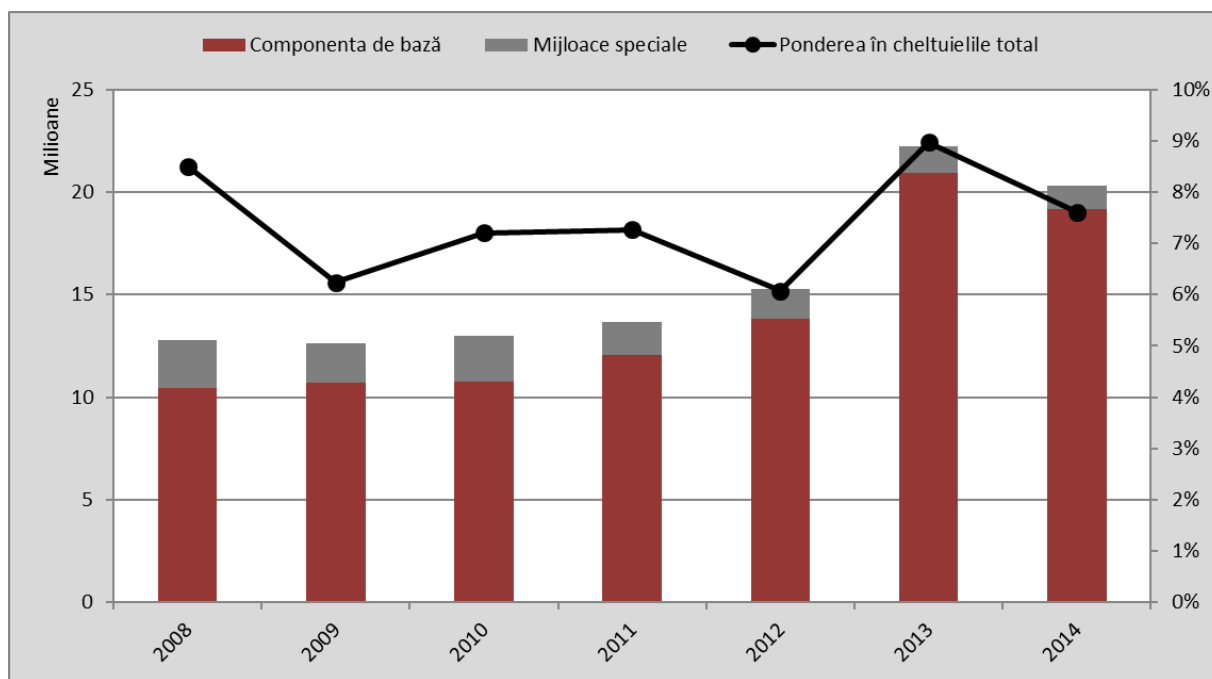
Creșterea semnificativă a fost înregistrată pentru cheltuielile din componenta de bază pe parcursul ultimilor ani (Figura 9), în mare măsură datorită creșterii accelerate a cheltuielilor pentru procurarea mijloacelor fixe și pentru plata mărfurilor și serviciilor.

³³ http://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/raport_cpar_final_23.04.14_0.pdf

³⁴ Hotărârea Guvernului nr.771 din 26 iunie 2003 „Cu privire la Baza Auto a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

³⁵ Hotărârea Guvernului nr.1404 din 30 decembrie 2005 „Privind reglementarea utilizării autoturismelor de serviciu de către autoritățile administrației publice”.

Figura 9. Volumul cheltuielilor Bazei Auto a Guvernului pe componente de finanțare și ponderea acestora în cheltuielile totale ale CS

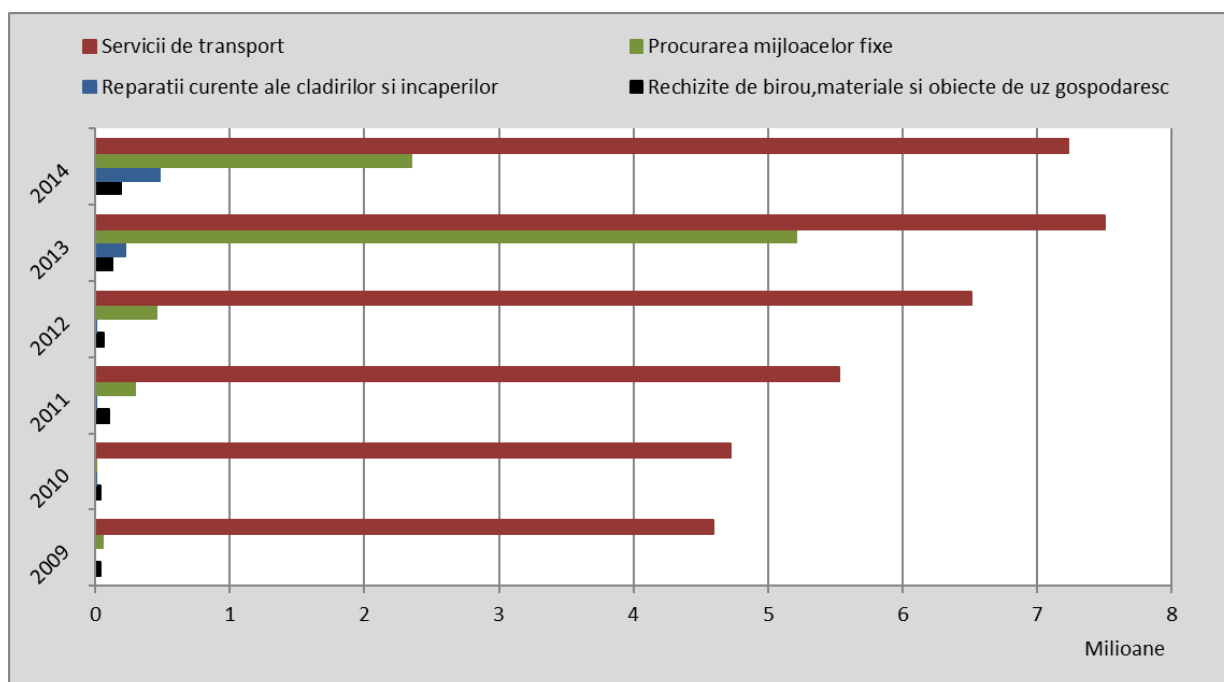

Sursa: BOOST, MF

Astfel, o creștere semnificativă a fost înregistrată pentru procurarea mijloacelor fixe, care în perioada 2009-2010 (52 mii lei și, respectiv, 5 mii lei) au avut o pondere infimă în totalul cheltuielilor, însă în perioada 2013-2014 au constituit 23,4% (5,2 mil. lei) și, respectiv, 11,5% (2,3 mil. lei) din totalul cheltuielilor care revin Bazei Auto a Căminului de Stat. Întrucât rapoartele de activitate ale Bazei Auto nu sunt făcute publice, nu este cunoscută destinația acestor cheltuieli, însă reieșind din specificul activității instituției, se poate deduce că aceste surse au fost direcționate spre procurarea de autoturisme și/sau piese auto.

Totodată, au crescut considerabil costurile pentru reparația curentă a clădirilor și încăperilor. Dacă în 2009 nu au fost înregistrate costuri la acest capitol, iar în perioada 2010-2012 acestea au un maxim de 3,6 mii lei, în anii 2013 și 2014 ating cifra de 221,9 mii lei (1,0%) și, respectiv, 479,4 mii lei (2,36%). Deși ca pondere în totalul cheltuielilor rămân constante pe parcursul anilor, în valoare nominală cheltuielile pentru serviciile de transport au înregistrat o creștere de 56,5% în perioada 2009-2014 (Figura 10).

Figura 10. Tipurile de cheltuieli care au înregistrat creștere semnificativă

Sursa: BOOST, MF

În urma auditului efectuat în anul 2013, Curtea de Conturi a constatat printre altele că serviciile prestate nu sunt ajustate la cerințele actuale și că nu este respectată limita de parcurs, care condiționează astfel majorarea cheltuielilor de combustibil de unele autoturisme. Până la moment nu a fost efectuat un alt audit pentru a constata dacă deficiențele au fost înlăturate, precum nu sunt publice planurile și rapoartele de activitate pentru a analiza eficiența și eficacitatea cheltuielilor publice

2.6. Instituțiile medicale finanțate din bugetul CS

În baza Direcției Curativ-Sanitare, înființată în anul 1944 în subordinea Ministerului Sănătății, în anul 1993 Guvernul decide fondarea Asociației Curativ-Sanatoriale pe lângă Cancelaria de Stat, în componența căreia intrau 10 instituții³⁶. În februarie 2009, întru consolidarea „Centrului Guvernului” conform rezultatelor analizei funcționale a Guvernului efectuată în 2007 și excluderea funcțiilor improprii din structura acestuia. Asociația este transmisă în subordinea Ministerului Sănătății.³⁷ Însă, după niciun an, aceasta revine în subordinea Cancelariei de Stat³⁸, având cinci instituții medicale în subordine.

În bugetul Cancelariei de Stat sunt reflectate doar trei instituții subordonate: (i) Asociația Curativ-Sanatorială și de recuperare (prin intermediul căreia se finanțează instituția medico-sanitară publică Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare și Instituția medico-sanitară publică Policlinica

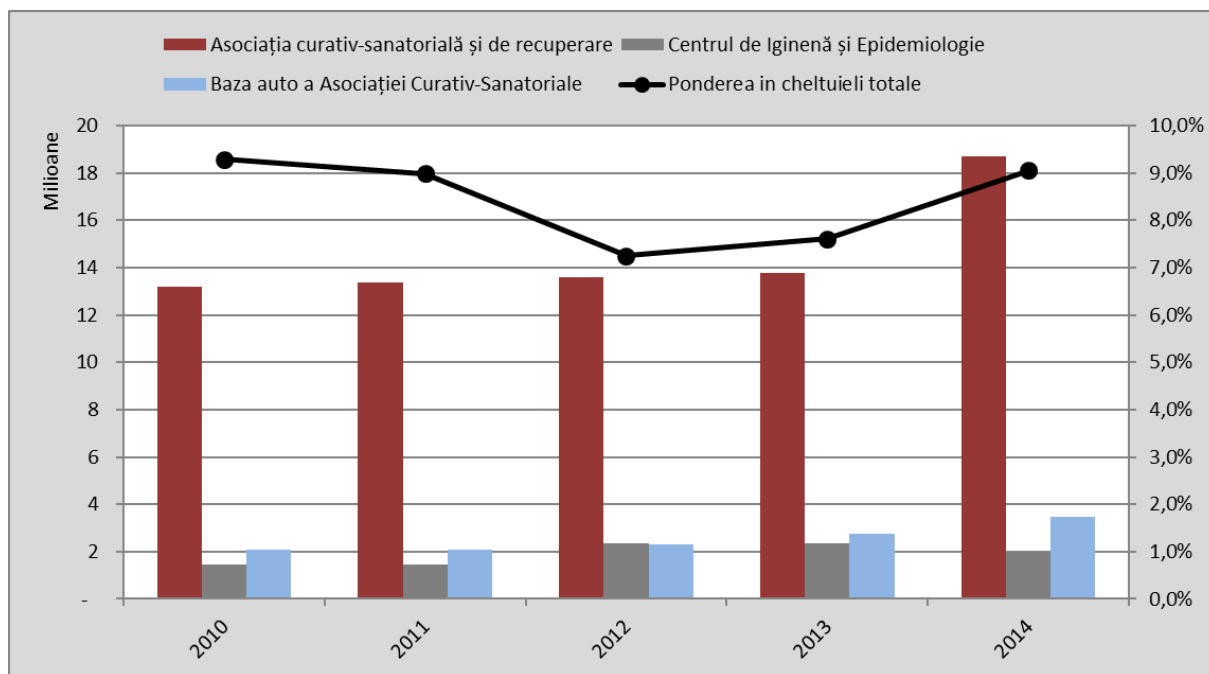
³⁶ Hotărârii Guvernului nr.809 din 30 decembrie 1993 „Cu privire la fondarea Asociației Curativ-Sanatoriale pe lângă Cancelaria de Stat a Republicii Moldova”.

³⁷ Hotărârea Guvernului nr.111 din 10 februarie 2009 „Cu privire la organizarea activității Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare”.

³⁸ Hotărârea Guvernului nr.674 din 11 noiembrie 2009 „Cu privire la Asociația Curativ-Sanatorială și de Recuperare”.

Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare), (ii) Centrul de Igienă și Epidemiologie al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare și (iii) Baza auto a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare. Ponderea cumulativă a acestora în cheltuielile totale ale Cămarilor de Stat se situează între 7,2% și 9,2% pe parcursul perioadei 2009-2015. În valoare nominală, acestea au avut o tendință de creștere.

Figura 11. Volumul cheltuielilor ce revin instituțiilor medicale subordonate Cămarilor de Stat și ponderea acestora în cheltuielile totale ale CS

Sursa: BOOST, MF

Cea mai semnificativă majorarea a cheltuielilor pe parcursul perioadei a fost înregistrată pentru Asociația curativ-sanatorială și de recuperare, în special în anul 2014, însumând 18,7 mil. lei, în creștere cu 35,9% față de perioada precedentă. Majorarea acestora a fost datorată în mare măsură creșterii cu 35,5% a transferurilor pentru servicii de sănătate (de la 9,2 mil. lei în 2013 la 12,5 mil. lei în 2014), creșterii cu 42,2% a transferurilor de capital în interiorul țării (de la 3,5 mil. lei în 2013 la 5,0 mil. lei în 2014) și dublării cheltuielilor pentru medicamente și consumabile (de la 352 mii lei în 2010 la 602 mii lei în 2014). Totodată, trebuie remarcat faptul că, în aceeași perioadă, cu anumite oscilații, cheltuielile pentru retribuirea muncii au fost diminuate, de la 414 mii lei în 2010 la 370 mii lei în 2014.

Finanțarea Asociației se efectuează preponderent din componenta de bază a bugetului, mijloacele speciale având o pondere infimă pe parcursul perioadei, mai puțin de 0,2% din total.

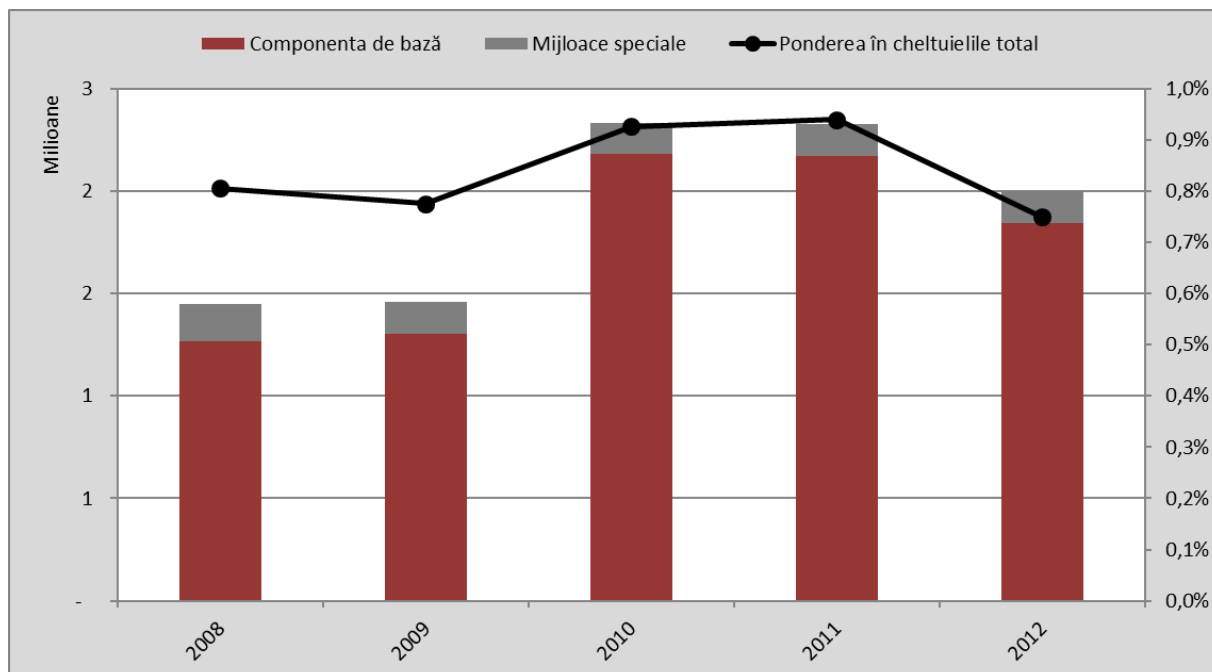
Instituția medico-sanitară publică Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare și Instituția medico-sanitară publică Policlinica Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare au încheiate contracte de prestare a serviciilor cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, însă valoarea acestora nu este făcută publică.

În ceea ce privește Centrul de Igienă și Epidemiologie, cheltuielile acestuia au înregistrat fluctuații neuniforme pe parcursul perioadei. Astfel, bugetul Centrului în

perioada anilor 2012-2013 a înregistrat o creștere cu 60% față de perioada anilor 2010-2011, pentru ca în perioada următoare să fie diminuat cu 14%. Cauza acestor fluctuații a fost procurarea mijloacelor fixe în 2012 în sumă de 676 mii lei și reparațiile capitale din 2013 în valoare de 499 mii lei. În același timp, cheltuielile pentru celelalte componente au înregistrat creșteri constante.

Ponderea cheltuielilor Centrului de Igienă și Epidemiologie se situează între limitele 0,7%-0,9% din cheltuielile totale ale Cămarii de Stat. Finanțarea acestuia se efectuează din contul mijloacelor de bază în proporție de 90%.

Figura 12. Volumul cheltuielilor Centrului de Igienă și Epidemiologie și ponderea acestora în cheltuielile totale ale CS

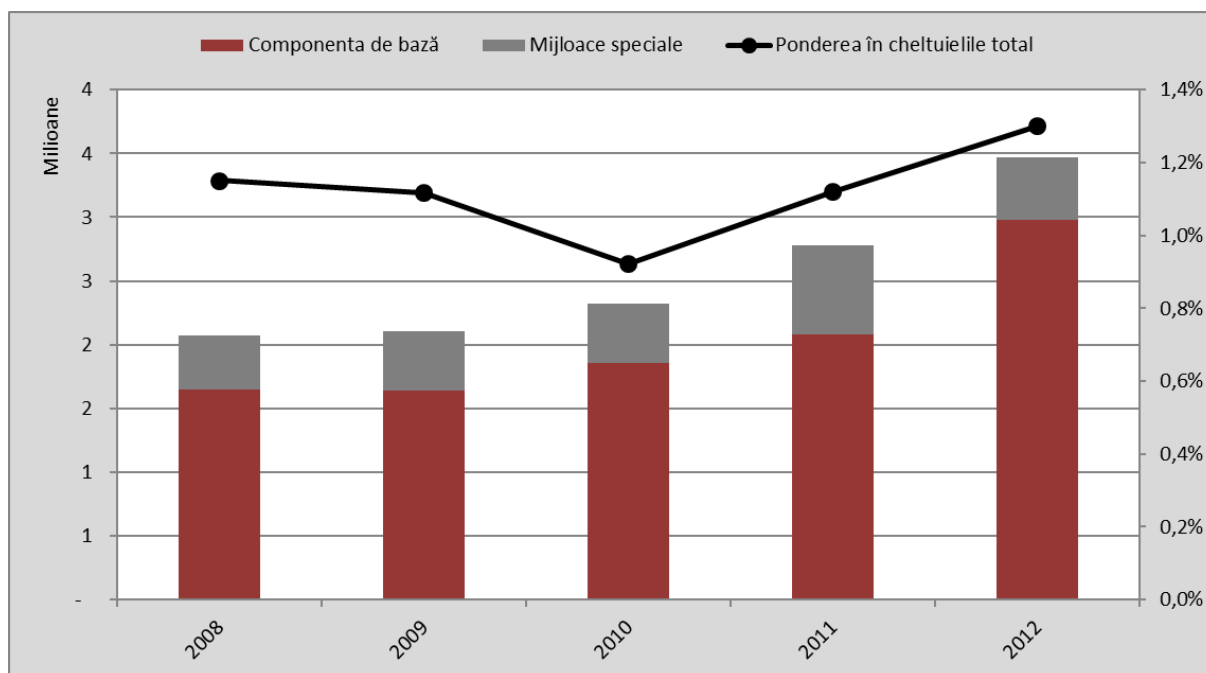
Sursa: BOOST, MF

Pe parcursul perioadei 2009-2014, cheltuielile Bazei Auto a Asociației-Curativ Sanatoriale și de Recuperare au înregistrat creșteri cu ritm accelerat de la un an la altul, ajungând de la 2,1 mil. lei în 2009 la 3,5 mil. lei în 2014, creșterea cumulativă în această perioadă fiind de 66,7%. Însă, în 2015 acestea au fost diminuate până la 3,1 mil. lei sau cu 11,4% mai puțin față de perioada precedentă.

Cauza principală a acestor majorări a fost creșterea cheltuielilor pentru retribuirea muncii, care în mediu constituie jumătate din totalul cheltuielilor Bazei Auto și cheltuielile pentru reparația capitală, în valoare de 500 mii lei, înregistrate doar pentru anul 2014.

Ponderea cheltuielilor Bazei Auto a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare în totalul cheltuielilor Cămarii de Stat variază între 0,9% și 1,3%, iar finanțarea acestuia are loc din contul componentei de bază, care constituie între 75% și 85% pe parcursul anilor (Figura 13).

Figura 13. Volumul cheltuielilor Bazei Auto a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare și ponderea acestora în cheltuielile totale ale CS

Sursa: BOOST, MF

La moment nu au fost identificate informații cu privire la activitatea instituțiilor medicale subordonate Cancelariei de Stat, în special în ceea ce ține de organizarea acestora, activitatea pe care o desfășoară, numărul scriptic al angajaților, numărul și categoriile pacienților deserviți, modalitatea de finanțare din sistemul de asigurări obligatorii din medicină ș.a.

Singura informație identificată, plasată pe pagina Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare, se referă la activitatea Centrului de Igienă și Epidemiologie, chiar dacă nu este indicat anul publicării acesteia. Astfel, se menționează că schema de personal al Centrului include 37 de unități, inclusiv: 12 cu studii superioare și 15 cu studii medii medicale. Sub supravegherea sanitaro-epidemiologică permanentă se află 97 obiective, dintre care 27 de unități economice cu profil alimentar, 2 de obiective în igiena muncii, 61 de obiective comunale și 7 instituții medico-sanitare.³⁹

În urma auditului efectuat în anul 2013 pentru toate trei instituții medicale finanțate din bugetul Cancelariei de Stat, Curtea de Conturi a constatat nereguli sistemice precum planificarea integrală a alocațiilor bugetare în condițiile menținerii de lungă durată a unui număr semnificativ de unități vacante, ceea ce a condiționat formarea economiilor semnificative de mijloace cu o redistribuire ulterioară, precum și neconformitatea evidenței și înregistrării drepturilor patrimoniale și neunicitatea apartenenței terenurilor și imobilelor amplasate pe acestea.

Până la moment nu a fost efectuat un alt audit pentru a constata dacă deficiențele au fost înlăturate, precum nu sunt publice planurile și rapoartele de activitate pentru a analiza eficiența și eficacitatea cheltuielilor publice

³⁹ <http://www.med-leader.md/?q=en>

Concluziile Capitolului 2:

- Resursele financiare destinate Cancelariei de Stat s-au dublat în perioada 2008-2015, deși a înregistrat variații neuniforme pe parcursul anilor, cauza fiind structura complexă a Cancelariei de Stat și a bugetului destinat acesteia, care se modifică frecvent. Din același motiv, oscilații neuniforme sunt înregistrate și pentru sursele de finanțare, în special pentru componenta de bază și pentru proiecte investiționale.
- Din volumul total al cheltuielilor care revin Cancelariei de Stat, doar în jur de 11% sunt destinate funcționării Aparatului Central al acesteia, care are rolul de „Centru al Guvernului”. În același timp, ponderea cheltuielilor Aparatului central al Cancelariei de Stat în BS constituie 0,12%, ceea ce este practic dublu față de media de 0,05% caracteristică țărilor OCDE. Aceeași situație se atestă și în ponderea efectivului limită de personal al Cancelariei de Stat în efectivul limită de personal în administrația publică centrală, care constituie 7,4‰, ceea ce depășește limita maximă înregistrată în țările OCDE, cum ar fi Elveția cu 5,94‰.
- Motivul diferențelor sus-menționate rezidă în faptul că în structura Cancelariei de Stat sunt incluse subdiviziuni care realizează funcții improprie Centrului Guvernului - Biroul pentru relații cu diaspora, Biroul pentru reintegrarea țării, Serviciul monitorizare a controalelor de stat, Secretariatul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, Secretariatul permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului, Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane.
- La moment, nu există informații publice privind organizarea activității unor instituții din subordine (în special cele care administrează patrimoniu public și mijloacele fixe, precum și instituțiile medicale), cum ar fi regulamente de activitate, statele de personal, planurile și rapoartele de activitate, mijloacele fixe administrate, rezultatele exercițiilor de audit, achizițiile publice ș.a. Prin urmare, nu pot fi identificați indicatori în baza cărora ar putea fi evaluată performanța instituțiilor.
- Existența instituțiilor în subordinea Cancelariei de Stat care realizează activități de suport și prestează servicii Guvernului, cum ar fi întreținerea clădirilor, serviciile de transport, servicii de sănătate, este contrară practicii țărilor OCDE și membre ale Uniunii Europene, unde astfel de activități și servicii sunt contractate de pe piață, „Centrul Guvernului” concentrându-și eforturile spre realizarea funcțiilor de bază.

3. Întreprinderile de stat monitorizate de către Cancelaria de Stat

Conform Hotărârii Guvernului nr.657 din 6 noiembrie 2009, la moment în subordinea Cancelariei de Stat se află opt întreprinderi de stat. În calitate de fondator, Cancelaria de Stat aprobă statutul și exercită controlul asupra activității acestora, numește în funcții, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale conducătorilor.

Conform datelor prezentate de Agenția Proprietății Publice la 8 iulie 2016 pe portalul guvernamental al datelor deschise⁴⁰, valoarea totală a patrimoniului public la 1 ianuarie 2016 a întreprinderilor de stat subordonate Cancelariei de Stat a fost de 573952,7 mii lei, în creștere cu 2,39% pe parcursul unui an (de la 560548,6 mii lei la 1 ianuarie 2015).

Totodată, în comparație cu pierderile cumulative nete de (475,2) mii lei, înregistrate în 2014, în anul 2015 întreprinderile de stat au înregistrat un profit cumulativ net de 512,6 mii lei, deși doar jumătate din acestea au înregistrat ritmuri de creștere (Tabelul 3).

Tabelul 3: Valoarea capitalului și profitul net/pierderile întreprinderilor de stat

Nr.	Denumirea completă a întreprinderii	Capitalul statutar în 2015, mii lei	Valoarea capitalului propriu în 2015, mii lei	Profit net / pierdere netă în 2014, mii lei	Profit net / pierdere netă în 2015, mii lei	Ritmul creșterii/descreșterii, %
1	ÎS "Palatul Republicii"	158088,5	156280,4	- 543,6	-771,7	-42,0
2	ÎS Cantina Cancelariei de Stat	4391,5	11789,8	-219,4	-89,4	59,3
3	ÎS "Pensiunea din Holercani"	40882,0	51329,6	-975,5	-28,3	97,1
4	ÎS Editura "Universul"	51145,3	103885,4	-1009,2	244,8	124,3
5	ÎS Agenția Informațională de Stat "Moldpres"	4916,3	5987,7	374,4	390,4	4,3
6	ÎS Complexul "Casa Presei"	10255,4	20971,7	1077,1	431,7	-59,9
7	ÎS "Medisan"	154600,0	156749,8	521,8	280,8	-46,1
8	ÎS "Centrul de Telecomunicații Speciale"	64287,9	66958,4	296,2	54,3	-81,7
	Total	488566,9	573952,8	-478,2	512,6	207,2

Sursa: <http://date.gov.md/>, <http://aap.gov.md>

Ultima auditare a întreprinderilor de stat monitorizate de Cancelaria de Stat a fost efectuată de Curtea de Conturi în mai 2013⁴¹, în urma căreia au fost relevate un șir de deficiențe ale managementului în gestionarea și evidența patrimoniului public. Totodată, Cancelaria de Stat, în calitate de fondator, nu asigurase respectarea cadrului legal ce reglementează activitatea întreprinderilor de stat monitorizate, în partea ce se referă la constituirea consiliilor de administrație și monitorizarea activității acestora, respectarea componenței nominale a membrilor consiliilor,

⁴⁰ <http://date.gov.md/ckan/ro/dataset/10414-date-privind-balanta-anuala-a-patrimoniului-public-al-apc-autoritatilor-publice-centrale/resource/7be16997-9448-4297-9f6e-4ea6909110d8>

⁴¹ <http://ccrm.md/libview.php?l=ro&idc=2&id=5029&t=/Biroul-de-presa/Noutati-si-comunicate/Regularitatea-gestionarii-resurselor-publice-si-patrimoniului-la-Cancelaria-de-Stat>

transmiterea bunurilor depuse în capitalul social cu anexarea la statut în mod obligatoriu a actelor/listelor de inventariere.

La moment nu sunt evidențe clare ce ar confirma faptul că deficiențele au fost înlăturate, în timp ce alte exerciții de auditare nu au fost realizate. Totodată, în unele rapoarte de activitate a întreprinderilor pentru anul 2015, plasate pe pagina web a Cancelariei de Stat, se menționează unele deficiențe înlăturate în urma recomandărilor Curții de Conturi din 2013.

Rapoartele de activitate, situația financiară și, în unele cazuri, rapoartele de audit, toate pentru anul 2015, sunt publicate pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat.

Începând cu anul 2012, angajații a șase întreprinderi de stat monitorizare de CS (în afară de ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale” și ÎS „Medisan”), beneficiază de spor lunar pentru vechime în muncă, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1062 din 15.09.2006 „Privind salarizarea personalului unor organizații, instituții și întreprinderi de stat monitorizate de Cancelaria de Stat”.

3.1. Întreprinderea de Stat „Palatul Republicii”

ÎS "Palatul Republicii" a fost înființată în august 1994, prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.455 din 29.06.1994 „Cu privire la înființarea Palatului Republicii”, în baza Centrului Republican de Cultură și Artă, în scopul asigurării condițiilor optime pentru desfășurarea ceremoniilor oficiale și tratativelor diplomatice, fondator fiind Cancelaria de Stat.

În 2015, Palatul Republicii a desfășurat următoarele genuri de activitate:

- deservirea ceremoniilor oficiale și tratativelor diplomatice;
- prestarea serviciilor de organizare și desfășurare la nivel înalt a acțiunilor desfășurate de persoane fizice și juridice;
- locațiunea bunurilor imobiliare;
- activități de servicii sociale;
- activități în domeniul alimentației publice: comerțul cu amănuntul, cantine;
- comerțul cu amănuntul al băuturilor răcoritoare și alcoolice, produselor din tutun.

Până în anul 2011, finanțarea Palatului Republicii se efectua din contul bugetului de stat care revenea Cancelariei de Stat (4,1 mil. lei în 2008, 3 mil. lei în 2009, 0,4 mil. lei în 2010 și 1,9 mil. lei în 2011). Începând cu anul 2012, întreprinderea își desfășoară activitatea pe bază de autogestiune financiară cu dotații de la BS.

Sursele de venit ale ÎS „Palatul Republicii” în anul 2015 au fost:

- Venitul global în urma realizării producției (cafea) – 4,4 mil. lei sau 45,8% din total (planificat 3,4 mil. lei);
- Arenda temporară (încasări de o singură dată) – 3,9 mil. lei sau 36,3% din total (planificat 4,1 mil. lei);

- Dotații din bugetul de stat – 1,7 mil. lei sau 17,6% din total (planificat 2,7 mil. lei).

Principalele cheltuieli în aceeași perioadă au fost:

- Plățile pentru salariu – 5,8 mil. lei sau 56% din total;
- Costul vânzărilor – 1,7 mil. lei sau 16% din total.
- Servicii comunale – 1,4 mil. lei sau 13% din total.
- Uzura materialelor fixe – 1,0 mil. lei sau 10% din total.

Începând cu anul 2013, ÎS „Palatul Republicii” a majorat capitalul social cu 152000,0 mii lei în urma recomandărilor Curții de Conturi, ceea ce a dus la majorarea uzurii imobilului până la 1030,8 mii lei anual, care respectiv are influență asupra rezultatelor financiare.

Totodată, creșterea cheltuielilor pentru întreținerea și deservirea încăperilor, majorarea prețurilor la serviciile comunale fac dificilă achitarea altor cheltuieli pentru întreținerea clădirii fără dotații din buget.

La 31 decembrie 2015, în cadrul Palatului Republicii activau 93 de persoane, dintre care 9 – personal administrativ și 84 muncitori. Cheltuielile de salarizare pe parcursul anului 2015 au însumat 5829,2 mii lei sau 56,2% din total cheltuieli.

Salariul lunar al directorului Palatului Republicii pentru anul 2015 a constituit 13,5 mii lei. Consiliul de administrație al întreprinderii este format din șapte membri, cărora în anul 2015 li s-a achitat o indemnizație în mărime totală de 124 mii lei.

În anul 2015, întreprinderea a achitat impozite în sumă de 14,9 mii lei.

ÎS „Palatul Republicii” nu întrunește toate criteriile necesare pentru efectuarea auditului rapoartelor financiare anuale.⁴²

Tabelul 4: Activitatea economico-financiară a ÎS „Palatul Republicii” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	158088,5
2	Patrimoniu public	156280,4
3	Mijloace fixe	120871,2
4	Terenuri	32500,0
5	Total active circulante	3118,0
6	Total datorii curente	208,8
7	Venituri din vânzări	7878,3
8	Profit brut (pierdere brută)	3005,6
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	-771,7

Sursa: <http://date.gov.md/>

⁴² Legea nr.146 din 16.06.1994 cu privire la întreprinderea de stat, art.13¹, alin.(1): Auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale se efectuează la întreprinderile care depășesc, pentru ultimele două perioade consecutive de gestiune precedente, limitele a două din următoarele criterii:

- capitalul social – 500,0 mii lei;
- total venituri – 10000,0 mii lei;
- numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune – 100 de persoane.

3.2. Întreprinderea de Stat „Cantina Cancelariei de Stat”

Cantina a fost creată prin Hotărârea Consiliului de Comisari ai Norodului R.S.S.M. nr.162 din 1 august 1944, în scopul deservirii instituției respective. Însă, nu a fost identificat un act normativ mai recent privind crearea ÎS „Cantina Cancelariei de Stat”, conform prevederilor legale⁴³.

În anul 2015, Cantina Cancelariei de Stat a realizat următoarele activități:

- Deservirea delegațiilor în aeroport.
- Deservirea seminarelor.
- Servicii restaurant, catering.
- Comerțul cu amănuntul al pâinii, produselor de patiserie și cofetărie.
- Locațiunea bunurilor imobiliare proprii.

Sursele de venit ale Cantinei Cancelariei de Stat în anul 2015 au fost:

- deservirea participanților la seminare și servicii de catering – 912,8 mii lei (53,3% din total);
- comerțul cu amănuntul al pâinii, produselor de patiserie și cofetărie – 353,4 mii lei (20,1% din total);
- închirierea bunurilor imobiliare proprii – 447,4 mii lei (26,0% din total).
- cheltuielile de salarizare au constituit 827,2 mii lei sau 45,9% din total cheltuieli. Numărul mediu scriptic al personalului înregistrat pentru anul 2015 este de 14 persoane, dintre care 2 – personal administrativ și 12 muncitori.

Retribuția lunară a administratorului Cantinei Cancelariei de Stat în 2015 a fost de 9,4 mii lei. Consiliul de administrare a întreprinderii e format din patru membri, care și-au realizat atribuțiile fără remunerație.

Nu au fost înregistrate cheltuieli pentru achitarea impozitului pe venit.

ÎS „Cantina Cancelariei de Stat” nu întrunește toate criteriile necesare pentru efectuarea auditului rapoartelor financiare anuale.

Tabel: Activitatea economico-financiară a ÎS „Cantina Cancelariei de Stat” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	4391,5
2	Patrimoniu public	11789,8
3	Mijloace fixe	2197,2
4	Terenuri	9502,5
5	Total active circulante	731,2

⁴³ Lege nr.146 din 16.06.1994 „Cu privire la întreprinderea de stat”, articolul 2. „Modul de înființare și înregistrare a întreprinderii”, alin. (1): Hotărârea cu privire la înființarea întreprinderii se adoptă de către Guvern, la propunerea organului central de specialitate sau a unei alte autorități administrative. Funcția de fondator al întreprinderii în numele Guvernului va fi exercitată de autoritatea specificată în hotărârea Guvernului.

6	Total datorii curente	641,0
7	Venituri din vânzări	1713,6
8	Profit brut (pierdere brută)	1271,5
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	-89,4

Sursa: <http://date.gov.md/>

3.3. Întreprinderea de Stat „Pensiunea din Holercani”

ÎS „Pensiunea din Holercani” a fost creată în locul fostei „Case de odihnă Guvernamentale Holercani” în conformitate cu Hotărârea Guvernului R.S.S.M nr.14 din 18 ianuarie 1991 „Cu privire la crearea „Pensiunii pentru odihna familiilor”. Scopul acestei instituții este asigurarea odihnei lucrătorilor din organele de conducere, ministere, departamente, servicii, inspectorate de stat, delegațiilor și turiștilor din străinătate.

Principalele genuri de activitate ale întreprinderii sunt:

- servicii de locațiune acordate autorităților publice centrale în baza contractelor de comodat;
- servicii de cazare;
- arenda sălii pentru festivități;
- arenda sălii pentru ședințe.

Venitul total al pensiunii în 2015 a constituit 10,0 mil. lei:

- venitul din vânzări – 3,3 mil. lei (33,0% din total);
- alte venituri - 6,7 mil. lei (67,0% din total).

Cheltuielile totale suportate de către întreprindere în 2015 însumează 10,1 mil. lei:

- cheltuielile aferente costului vânzărilor – 0,7 mil. lei (6,9% din total);
- cheltuielile privind stocurile – 0,6 mil. lei (5,9% din total);
- cheltuieli cu amortizarea și deprecierea activelor imobilizate – 1,8 mil. lei (17,8% din total);
- alte cheltuieli – 3,9 mil. lei (38,6% din total);
- cheltuielile aferente salarizării au constituit 3,0 mil. lei (29,9% din total cheltuieli). Numărul mediu scriptic al personalului în anul 2015 este de 60 de persoane, dintre care 4 – personal administrativ și 56 - muncitori.

Pensiunea prestează servicii autorităților publice centrale care au distribuite vile și căsuțe pentru odihnă. În anul 2015, au fost încheiate contracte de prestare a serviciilor cu cinci instituții neguvernamentale.

Până în anul 2011, inclusiv, cheltuieli pentru odihna familiilor au fost prevăzute în bugetul Cancelariei de stat (6,1 mil.lei în 2008, 3,5 mil. lei în 2009, 3,2 mil. lei în 2010, 6,8 mil.lei în 2011).

Retribuția lunară a administratorului Pensiunii din Holercani în 2015 a fost 9,2 mii lei. Consiliul de administrare a întreprinderii e format din șase membri, cărora le-au fost achitate indemnizații în mărime totală de 112,4 mii lei.

În anul 2015, întreprinderea a achitat impozite în sumă de 18,6 mii lei.

În martie 2016, auditul efectuat pentru ÎS „Pensiunea din Holercani” a constatat următoarele:

- La data de 31 decembrie 2015 existau indici privind necesitatea deprecierii imobilului - cererea scăzută pentru serviciile prestate; utilizarea incompletă a capacității normale; subvențiile substanțiale din partea statului, care se află în situație de criză; pierderile din activitatea desfășurată de Pensiune în ultimii ani au tendința să fie tot mai vizibile. Însă, la finele anului auditat Pensiunea nu a efectuat nicio analiză cu privire la valoarea justă a imobilizărilor corporale.
- Situația financiară pentru viitorul previzibil ar putea înregistra un declin semnificativ, cauzele principale fiind de ordin atât intern, cât și extern, inclusiv situația entității ce necesită renovări substanțiale și nesiguranța mediului extern. Aceste premise conduc la probabilitatea imposibilității de asigurare a continuității activității întreprinderii pe viitor.

Tabelul 5: Activitatea economico-financiară a ÎS „Pensiunea din Holercani” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	40882,0
2	Capital propriu	51329,6
3	Mijloace fixe	49520,9
4	Terenuri	808,9
5	Total active circulante	1717,2
6	Venituri din vânzări	3355,9
7	Profit brut (pierdere brută)	802,8
8	Alte venituri din activitatea operațională	6739,5
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	-28,3

Sursa: <http://date.gov.md/>

3.4. Întreprinderea de Stat „Editura „Universul”

Întreprinderea de Stat „Editura „Universul” a fost fondată în anul 1933, fiind considerată cea mai veche tipografie din Republica Moldova. Nu a fost identificat un act normativ privind crearea ÎS „Editura „Universul”, conform prevederilor legale.

La moment, tipărește peste 90 ziare și reviste republicane și raionale, manuale pentru școli și universități, cărți, formulare, pliante, broșuri, articole publicitare etc.

Venitul total al Editurii în 2015 a constituit 42,2 mil. lei:

- venitul din vânzări – 27,9 mil. lei (66,1% din total);
- venit din realizarea materialelor – 0,4 mil. lei (0,9% din total);

- venit din chirie – 4,3 mil. lei (10,2% din total);
- alte venituri - 1,7 mil. lei (4,0% din total);
- venitul din activitatea financiară (diferența de curs) – 7,9 mil. lei (18,7% din total).

Cheltuielile totale suportate de către întreprindere în 2015 însumează 41,9 mil. lei:

- cheltuielile aferente costului vânzărilor - 22,4 mil. lei (53,4% din total);
- cheltuielile comerciale – 0,07 mil. lei (0,2% din total);
- cheltuieli privind creanțe comerciale compromise – 2,2 mil. lei (5,2% din total);
- cheltuieli generale și administrative – 6,4 mil. lei (15,3% din total).
- cheltuielile aferente salarizării au constituit 3,1 mil. lei (29,9% din total cheltuieli). Numărul mediu scriptic al personalului în anul 2015 este de 130 de persoane, dintre care 13 – personal administrativ și 117 - muncitori.

Retribuția lunară a administratorului Editurii Universul în 2015 a fost 9,3 mii lei. Consiliul de administrare a întreprinderii e format din cinci membri, cărora le-au fost achitate indemnizații în mărime totală de 36 mii lei.

În anul 2015, întreprinderea a achitat impozite pe venit în sumă de 220,6 mii lei.

În martie 2016, auditul efectuat pentru ÎS „Editura „Universul” a constatat următoarele:

- Situația financiară pentru viitorul previzibil ar putea înregistra un declin semnificativ, cauzele principale fiind de ordin atât intern cât și extern, inclusiv situația entității împovărată cu datorii, incertitudinea politică, jaful din sectorul bancar (având înregistrate investiții în valoare de 541,5 mii lei, plasate la Banca Socială), creanțe irecuperabile în mărime de 828,4 mii lei și nesiguranța mediului extern. Aceste premise conduc la probabilitatea imposibilității de asigurare a continuității activității întreprinderii pe viitor, întrucât economia națională se află în recesiune, caracterizată prin lipsa de surse financiare a agenților economici, iar datorită creșterii duratelor de încasare a creanțelor de la clienți, întreprinderea se va confrunta cu mari dificultăți în asigurarea lichidităților necesare onorării obligațiilor față de creditorii existenți, cât și față de potențialii furnizori de materii prime și materiale.

Tabelul 6: Activitatea economico-financiară a ÎS „Editura „Universul” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	51145,3
2	Capital propriu	103885,4
3	Mijloace fixe	54766,6
4	Terenuri	41071,1
5	Total active circulante	18287,6
6	Venituri din vânzări	32166,7
7	Profit brut (pierdere brută)	9460,0

8	Alte venituri din activitatea operațională	2126,6
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	244,8

Sursa: <http://date.gov.md/>

3.5. Întreprinderea de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpres”

Întreprinderea a fost creată în baza Hotărârii Sovietului Suprem al R.S.S.M. nr. 122-XII din 20 iunie 1990 „Cu privire la crearea Agenției naționale Moldova-pres” și a Hotărârii privind reorganizarea Agenției de Stat „Moldpres”, nr. 1338 din 14 octombrie 2002.

Activitățile de bază ale întreprinderii sunt editarea și publicarea „Monitorului Oficial a Republicii Moldova” și pregătirea și difuzarea știrilor. Pe lângă aceste activități, agenția publică și comercializează produse proprii (cartea „Cronica Basarabiei”, „Ghidul turistic național”, Declarația de independență și portretului lui Ștefan cel Mare), precum și închiriază spații în imobilul pe care îl deține.

Venitul total al întreprinderii în 2015 a constituit 18,5 mil. lei:

- venitul din vânzarea produselor – 15,9 mil. lei (85,9% din total);
- venit din prestarea serviciilor – 1,4 mil. lei (7,6% din total);
- venit din locațiune – 0,9 mil. lei (4,9% din total).

Cheltuielile totale ale întreprinderii în 2015 însumează 18,0 mil. lei:

- cheltuielile aferente costului vânzărilor – 0,002 mil. lei;
- cheltuielile privind stocurile – 7,1 mil. lei (39,4% din total);
- cheltuieli cu deprecierea și armonizarea activelor imobilizate – 0,5 mil. lei;
- alte cheltuieli – 2,4 mil. lei.
- cheltuielile aferente salarizării au constituit 10,1 mil. lei (56,1% din total cheltuieli). Lipsesc informațiile privind numărul mediu scriptic al personalului.

Retribuția lunară a administratorului Moldpres în 2015 a fost 12,7 mii lei. Consiliul de administrare a întreprinderii e format din cinci membri, cărora le-au fost achitate indemnizații în mărime totală de 132 mii lei.

În anul 2015, întreprinderea a achitat impozite pe venit în sumă de 220,5 mii lei.

În aprilie 2016, auditul efectuat pentru ÎS Agenția Informațională de Stat „Moldpres” a constatat următoarele:

- La 31 decembrie 2015, entitatea a raportat profit net în valoare de 390,4 mii lei, însă în urma auditului profitul net s-a diminuat și a constituit 144,9 mii lei. Dacă nu va fi revizuită decizia Consiliului de administrare, conform căreia au fost îndreptate defalcări în bugetul de stat în mărime de 195,2 mii lei, entitatea înregistrează în 2015 pierderi în mărime de 50,3 mii lei.

- Entitatea are înregistrate stocuri fără mișcare, cu mișcare lentă și creanțe irecuperabile în mărime semnificativă.
- Situația financiară pentru viitorul previzibil ar putea înregistra un declin semnificativ, cauzele principale fiind incertitudinea politică, nesiguranța mediului extern, precum și estimarea de către FMI a unei creșteri minore a economiei pentru anul 2016. Aceste premise conduc la probabilitatea imposibilității de a asigura a continuității activității întreprinderii pe viitor.

Tabelul 7: Activitatea economico-financiară a ÎS Agenția Informațională de Stat „Moldpres” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	4916,3
2	Capital propriu	5987,7
3	Mijloace fixe	2539,7
4	Total active imobilizate	2779,1
5	Total active circulante	3797,7
6	Venituri din vânzări	9900,8
7	Profit brut (pierdere brută)	9460,0
8	Alte venituri din activitatea operațională	184,9
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	390,4

Sursa: <http://date.gov.md/>

3.6. Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei”

Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei” a fost creată prin decizia Concernului Presa nr.7 din 26 martie 1997 și reorganizată prin Hotărârea Guvernului nr.700 din 21 iulie 2001 cu privire la lichidarea Concernului „PRESA”.

Conform actelor de constituire, principalul gen de activitate îl constituie exploatarea și darea în locațiune a bunurilor imobiliare proprii. Astfel, pe parcursul anului 2015 a fost dată în locațiune o suprafață de 5913,35 m², fiind încheiate 191 contracte de locațiune dintre care: 42 contracte pentru o suprafață de 1356,96 m² încheiate cu publicațiile periodice (redacții) și 149 contracte de locațiune pentru o suprafață de - 4556,39 m² cu alți agenți economici și persoane fizice. Cuantumul chiriei este calculat conform Legii Bugetului de stat.

Venitul total al întreprinderii în 2015 în valoare de 7,4 mil. lei a fost format din vânzări în proporție de 99,8%.

Cheltuielile totale suportate de către întreprindere în 2015 însumează 6,7 mil. lei:

- cheltuielile aferente costului vânzărilor - 3,4 mil. lei (50,1% din total);
- cheltuieli cu amortizarea și deprecierea activelor imobilizate – 0,5 mil. lei (7,5% din total);
- alte cheltuieli – 1,0 mil. lei (14,9% din total);
- cheltuielile aferente salarizării au constituit 3,5 mil. lei (52,2% din total cheltuieli). Numărul mediu scriptic al personalului în anul 2015 a fost de 32 persoane, dintre care 10 – personal administrativ și 22 - muncitori.

Retribuția lunară a administratorului Complexului „Casa Presei” în 2015 a fost 12,4 mii lei. Consiliul de administrare a întreprinderii e format din cinci membri, cărora le-au fost achitate indemnizații în mărime totală de 135 mii lei.

În anul 2015, întreprinderea a achitat impozite pe venit în sumă de 226,4 mii lei.

În rezultatul auditului efectuat în martie 2016 nu au fost expuse constatări sau recomandări privind activitatea Complexului „Casa Presei”.

Tabelul 8: Activitatea economico-financiară a ÎS Complexul „Casa Presei” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	10255,4
2	Capital propriu	20971,7
3	Mijloace fixe	770,0
4	Terenuri	8364,5
5	Total active circulante	475,1
6	Venituri din vânzări	7385,3
7	Profit brut (pierdere brută)	3976,1
8	Alte venituri din activitatea operațională	13,2
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	431,7

Sursa: <http://date.gov.md/>

3.7. Întreprinderea de Stat „Medisan” a Asociației Curativ-Sanatorială și de Recuperare

Întreprinderea de Stat „Medisan” a fost instituită prin Ordinul Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 145-A din 17.12.1998 „Cu privire la fondarea Întreprinderii de Stat a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”, Hotărârea Guvernului nr.1496 din 19.11.2002 „Cu privire la Întreprinderea de Stat „Medisan”.

Principalele genuri de activitate ale Întreprinderii sunt:

- coordonarea activității instituțiilor sanatoriale amplasate pe teritoriul Ucrainei, al căror Fondator este Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, și anume Întreprinderea Afiliată cu investiții străine „Sanatoriul „Moldova” din or. Truscaveț, reg. Lvov, și Întreprinderea Afiliată cu investiții străine „Sanatoriul „Sănătate” or. Sergheevka, r-nul Belgorod-Dnestrovsc, reg. Odessa. Edificiile complexului sanatorial „Sănătate” sunt transmise în locațiune începând cu anul 2003;
- organizarea și coordonarea prestării serviciilor medicale, de reabilitare, sanatoriale și sociale;
- organizarea serviciilor de odihnă, turism și hoteliere pentru cetățenii Republicii Moldova, Ucrainei și altor țări;
- organizarea desfacerii biletelor de tratament în sanatoriile Întreprinderilor Afiliate populației Republicii Moldova și din alte țări, prin contractare, inclusiv

prin intermediul vânzării libere a билетelor de tratament pe teritoriul Republicii Moldova.

În esență, ÎS „Medisan” organizează activitatea unei alte întreprinderi de stat „Sanatoriul Moldova”.

Venitul total al întreprinderii în 2015 a însumat 3,5 mil. lei:

- venituri din vânzări – 2,8 mil. lei (80% din total);
- venituri din alte activități – 0,6 mil. lei (17,1% din total).

Cheltuielile totale suportate de către întreprindere în 2015 însumează 2,9 mil. lei:

- cheltuielile aferente costului vânzărilor – 0,6 mil. lei (20,7% din total);
- alte cheltuieli – 1,3 mil. lei (44,8% din total).
- cheltuielile aferente salarizării au constituit 1,0 mil. lei (34,5% din total cheltuieli). Numărul mediu scriptic al personalului în anul 2015 a fost 6 persoane.

Retribuția lunară a administratorului întreprinderii „Medisan” în 2015 a fost 13,1 mii lei. Consiliul de administrare a întreprinderii e format din șase membri, cărora le-au fost achitate indemnizații în mărime totală de 132 mii lei.

În anul 2015, întreprinderea a achitat impozite pe venit în sumă de 226,4 mii lei.

În aprilie 2016, auditul efectuat pentru ÎS „Medisan” a constatat următoarele:

- La 31 decembrie 2015, existau indicii privind necesitatea deprecierii investițiilor financiare (activitatea întreruptă a Sanatoriului Sănătatea) și subsidierea substanțială a acestuia sub forma de împrumuturi din partea Medisan. Ținând cont de situația de criză în care se află sanatoriul, în cazul privatizării acestuia, întreprinderea riscă să suporte pierderi din nestingerea împrumuturilor acordate, iar sumele rezultate din privatizare necesitând a fi transferate direct bugetului;
- Situația financiară pentru viitorul previzibil ar putea înregistra un declin semnificativ, cauzele principale fiind de ordin atât intern, cât și extern, inclusiv dependența semnificativă de unicul furnizor de servicii (Sanatoriul Moldova), incertitudinea politică și nesiguranța mediului extern.

Tabelul 9: Activitatea economico-financiară a ÎS „Medisan” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	154600,0
2	Capital propriu	156749,8
3	Mijloace fixe	13,3
4	Active imobilizate	156434,9
5	Total active circulante	903,1
6	Venituri din vânzări	2825,5
7	Profit brut (pierdere brută)	2247,1
8	Alte venituri din activitatea operațională	17,9
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	280,8

3.8. Întreprinderea de Stat „Centrul de telecomunicații speciale”

ÎS „Centrul de telecomunicații speciale” (CTS) a fost creată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 735 din 11 iunie 2002 „Cu privire la sistemele speciale de telecomunicații ale Republicii Moldova” în scopul soluționării cerințelor de securitate informațională, asigurării funcționării și dezvoltării sistemelor informaționale și de telecomunicații statale protejate.

CTS este operatorul sistemelor informaționale și de telecomunicații ale Guvernului și prestează autorităților administrației publice un șir de servicii în baza Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice. CTS prestează servicii în baza reglementărilor cu privire la acordarea serviciilor Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice și metodologiei de calculare a tarifelor aprobate de către Guvern.⁴⁴

Principalele direcții de activitate ale CTS sunt:

- realizarea politicii naționale în domeniul creării, administrării, funcționării și protejării sistemelor speciale de telecomunicații ale Republicii Moldova;
- asigurarea schimbului protejat de informații între autoritățile publice ale Republicii Moldova, organizații, instituții, întreprinderi și autoritățile publice ale altor state;
- protejarea informației importante pentru stat, crearea, administrarea, asigurarea securității sistemelor informaționale de telecomunicații de stat;
- crearea și asigurarea funcționării mecanismului semnăturii electronice în Republica Moldova;
- integrarea de sistem, crearea sistemelor informaționale de telecomunicații protejate pentru întreprinderi și instituții, indiferent de formele de proprietate ale acestora;
- crearea unor sisteme complexe de securitate informațională;
- protejarea tehnică a informației.

Venitul total al întreprinderii în 2015 a însumat 41,1 mil. lei:

- venituri din vânzări – 38,2 mil. lei (92,9% din total);
- alte venituri din activitatea operațională – 2,8 mil. lei (6,8% din total).

Cheltuielile totale suportate de către întreprindere în 2015 însumează 41,0 mil. lei:

- cheltuielile privind stocurile – 2,8 mil. lei (6,8% din total);
- cheltuieli din alte activități – 13,5 mil. lei (32,9% din total);

⁴⁴ Hotărârea Guvernului nr.546 din 20 iulie 2011 „Privind aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea serviciilor Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice și operarea modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului”.

- cheltuieli cu amortizarea și deprecierea activelor imobilizate – 11,7 mil. lei (28,5% din total);
- cheltuielile aferente salarizării au constituit 12,9 mil. lei (31,5% din total cheltuieli). Numărul mediu scriptic al personalului în anul 2015 a fost 67 persoane, dintre care 14 – personal administrativ și 53 muncitori.

Retribuția lunară a administratorului CTS în 2015 a fost 16,1 mii lei. Consiliul de administrare a întreprinderii e format din șapte membri, cărora le-au fost achitate indemnizații în mărime totală de 129,5 mii lei.

În anul 2015, întreprinderea nu a înregistrat cheltuieli pentru impozitul pe venit.

În rezultatul auditului efectuat în mai 2016 nu au fost expuse constatări sau recomandări privind activitatea CTS.

Tabelul 10: Activitatea economico-financiară a ÎS „Centrul de telecomunicații speciale” în 2015

Nr.	Articolul	Mii lei
1	Capitalul statutar	64287,9
2	Capital propriu	66958,4
3	Mijloace fixe	28821,1
4	Terenuri	263,0
5	Total active circulante	12237,1
6	Venituri din vânzări	38181,4
7	Profit brut (pierdere brută)	4261,4
8	Alte venituri din activitatea operațională	2849,0
9	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	54,3

Sursa: <http://date.gov.md/>

Concluziile Capitolului 3:

- Deși în conformitate cu art.2 al Legii nr.146 din 16.06.1994 „Cu privire la întreprinderea de stat”, „hotărârea cu privire la înființarea întreprinderii se adoptă de către Guvern, la propunerea organului central de specialitate sau a unei alte autorități administrative. Funcția de fondator al întreprinderii în numele Guvernului va fi exercitată de autoritatea specificată în hotărârea Guvernului”, pentru unele întreprinderi de stat din subordinea Cancelariei de Stat nu au fost identificate astfel de acte normative.
- Chiar dacă multe rapoartele de activitate ale întreprinderilor reflectă profitabilitate, rezultatele auditelor pentru majoritatea indică deficiențe majore care duc la diminuarea profitului și care ar putea duce la imposibilitatea asigurării continuității activității;
- În baza rapoartelor de audit se poate deduce că multe întreprinderi de stat beneficiază de dotații din bugetul de stat, însă doar unele menționează acest fapt expres în rapoartele de activitate. Mai mult, unele întreprinderi de stat menționează faptul că activitatea acestora va fi periclitată fără dotații din partea statului.

- Serviciile prestate de majoritatea întreprinderilor de stat subordonate CS pot fi contractate pe piață în baza achizițiilor publice, existând suficientă ofertă și concurență.
- Chiar dacă cifra de afaceri indicată în rapoartele financiare reflectă creșteri importante a cifrelor de afaceri, profitul net al întreprinderilor este infim sau chiar se înregistrează pierderi.
- Nu sunt înregistrate investiții în procesul de producere al întreprinderilor, ceea ce duce la diminuarea în timp a erodării capacităților și competitivitatea acestora.
- În țările Uniunii Europene, precum și în țările OCDE nu sunt întâlnite practici de înființare a întreprinderilor de stat în subordinea Cancelariei de Stat. Mai mult, serviciile necesare pentru întreținerea activității guvernului, precum serviciile de transport, serviciile de alimentație publică, serviciile de editare și publicare, serviciile de organizare a evenimentelor, serviciile de organizare a odihnei și serviciile de închiriere a spațiilor, sunt contractate pe piață.

■ Concluzii și recomandări

În ultimii ani, ponderea cheltuielilor Cancelariei de Stat în bugetul de stat s-a menținut la nivelul de 0,9% - 1,2%. În mare măsură, aceste cheltuieli revin instituțiilor din subordine, care realizează activități de suport sau prestează servicii Guvernului, care de obicei sunt externalizate în țările OCDE. În același timp, ponderea cheltuielilor Aparatului central al Cancelariei de Stat, care realizează funcțiile de bază ale „Centrului Guvernului”, în bugetul de stat este de 0,12%, cifră care depășește media de 0,05% caracteristică pentru țările OCDE, motivul fiind existența unor subdiviziuni din subordine care realizează funcții improprii „Centrului Guvernului”.

În termeni nominali sumele alocate pentru Cancelaria de Stat s-au dublat în perioada 2008-2015, însă au înregistrat variații neuniforme pe parcursul anilor, cauza fiind structura complexă a Cancelariei de Stat și a bugetului destinat acesteia, care se modifică frecvent.

Deși baza de date a cheltuielilor publice BOOST oferă informații privind cheltuielile publice ale Cancelariei de Stat din bugetul de stat, este dificilă analiza eficienței și eficacitatea acestora, întrucât lipsesc informațiile despre activitatea instituțiilor din subordine. La moment, nu există informații publice despre organizarea activității unor instituții din subordine (în special cele care administrează patrimoniu public și mijloacele fixe, precum și instituțiile medicale), cum ar fi regulamente de activitate, statele de personal, planurile și rapoartele de activitate, mijloacele fixe administrate, rezultatele exercițiilor de audit, achizițiile publice ș.a. Prin urmare, nu pot fi identificați indicatori în baza cărora ar putea fi evaluată performanța instituțiilor. Totodată, până la moment nu a fost efectuată o analiză complexă a activității, raționamentului și oportunității menținerii unor instituții publice și întreprinderi de stat în subordinea Cancelariei de Stat.

Pagina oficială a Cancelariei de Stat în rețeaua internet <http://cancelaria.gov.md/> conține doar rapoartele de activitate și rapoartele financiare ale întreprinderilor de stat din subordine, însă nu face publică, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.188 din 3 aprilie 2012 „Privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet”, informația financiară aferentă activității Cancelariei de Stat și instituțiilor subordonate acesteia, cum ar fi: (i) datele privind planificarea și executarea bugetelor de către autoritățile administrației publice; (ii) datele privind rezultatele controalelor efectuate de/în cadrul autorităților administrației publice; (iii) statistica oficială și indicatorii de bază din domeniul de activitate al autorității administrației publice; (iv) datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare).

Recenta modificare a structurii Cancelariei de Stat și a efectivului-limită, cu scopul consolidării funcțiilor de coordonare a politicilor publice la nivel general și a politicilor orizontale, de conformitate juridică și management al documentelor și de suport administrativ pentru activitatea guvernului este un pas important pentru a spori rolul

de „Centru a Guvernului” al Cancelariei de Stat. Totuși, pentru raționalizarea activității, concentrarea asupra funcțiilor de bază a CG și eficientizarea cheltuielilor publice gestionate, se recomandă continuarea măsurilor de reformă instituțională:

- ținând cont de unele funcții realizate atât de Aparatul central, cât și de organizațiile și instituțiile din subordine, rămân a fi improprii, se recomandă revizuirea structurii Cancelariei de Stat concomitent cu reorganizarea planificată a tuturor autorităților administrației publice centrale de specialitate.
- deoarece majoritatea organizațiilor, instituțiilor și întreprinderilor de stat din subordinea Cancelariei de Stat au fost create în baza structurilor și uzanțelor existente până la declararea independenței Republicii Moldova, nefiind supuse pe parcurs unor analize în scopul determinării eficienței, eficacității și raționamentului acestora, se recomandă, în baza bunelor practici ale statelor UE, în special țările baltice, inițierea analizei funcționale complexe a instituțiilor din subordine în scopul determinării tipului funcțiilor și modului de raționalizare, delegare și externalizare a acestora.
- reieșind din faptul că majoritatea întreprinderilor de stat, prestând servicii pentru care există concurență pe piață, beneficiază sau chiar depind în totalitate de dotații din bugetul de stat, prezintă rezultate negative sau modeste ale activității și care, în același timp, se confruntă cu riscul, conform auditului, de a nu putea asigura continuitatea activităților în următorii ani, se recomandă evaluarea necesității menținerii sau identificarea modului de reorganizare a acestora. Soluțiile pentru aceste provocări rezidă în regândirea în general a politicii statului privind administrarea proprietății private a statului.
- în vederea respectării cerințelor cadrului normativ privind organizarea activității autorităților și instituțiilor publice, privind deschiderea datelor cu caracter public și privind publicarea informațiilor care reflectă activitatea autorităților și instituțiilor publice, se recomandă plasarea pe pagina oficială a Cancelariei de Stat a informației financiare aferente activității acestora și a instituțiilor subordonate: (i) datele privind planificarea și executarea bugetelor de către autoritățile administrației publice; (ii) datele privind rezultatele controalelor efectuate de/în cadrul autorităților administrației publice; (iii) statistica oficială și indicatorii de bază din domeniul de activitate al autorității administrației publice; (iv) datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare).

■ Bibliografie

1. „Better Policies for Sustainable Development 2016: A New Framework for Policy Coherence”, 2016, OECD.
2. „Government at a Glance 2015”, OECD.
3. „Slovak Republic: Better Co-ordination for Better Policies, Services and Results”, 2015, OECD.
4. „OECD Public Governance Reviews: Estonia and Finland: Fostering Strategic Capacity Across Governments and Digital Services Across Borders”, 2015, OECD.
5. „Lithuania: Fostering Open and Inclusive Policy Making”, 2015, OECD.
6. „Driving better policies from the Centre of Government”, 2014, OECD.
7. „Slovak Republic: Developing a Sustainable Strategic Framework for Public Administration Reform”, 2014, OECD.
8. „Governing to Deliver: Reinventing the Center of Government in Latin America and the Caribbean”, 2014, Inter-American Development Bank.
9. „Poland: Public Governance Review”. 2013, OECD.
10. „The Role of the Center of Government”, 2013, Inter-American Development Bank.
11. „Slovenia: Towards a Strategic and Efficient State”, 2012, OECD.
12. „Estonia: Towards a Single Government Approach”, 2011, OECD.
13. „Shaping Up: A Whitehall for the Future”, 2010, Institute for Government, UK.
14. „Finland: Working Together to Sustain Success”, 2010, OECD.
15. „Co-ordination at the Centre of Government: the functions and organisations of Government Office”, 2004, OECD.

Anexa 1. Atribuțiile Cancelariei de Stat

- a) asigură asistența organizatorică și informațională a activității Prim-ministrului și viceprim-miniștrilor fără portofoliu în vederea exercitării de către aceștia a atribuțiilor funcționale;
- b) asigură respectarea de către ministere și alte autorități administrative centrale a cerințelor prevăzute de cadrul normativ în vigoare privind elaborarea, avizarea, definitivarea și prezentarea proiectelor de acte legislative, decrete ale Președintelui Republicii Moldova, acte normative ale Guvernului, tratate internaționale, a altor acte care urmează a fi examinate de către Guvern, precum și definitivarea proiectelor de acte normative supuse examinării în cadrul ședințelor de Guvern;
- c) pregătește materialele analitico-informaționale, inclusiv cu asistența autorităților publice competente, asupra documentelor parvenite în adresa Guvernului sau asupra chestiunilor care urmează să fie examinate de către acesta și le prezintă, cu propunerile de rigoare, după caz, Prim-ministrului, viceprim-miniștrilor sau secretarului general al Guvernului;
- d) asigură coordonarea procesului de planificare a politicilor publice și de elaborare a documentelor de politici, în conformitate cu prioritățile programului de guvernare și strategiile de dezvoltare, precum și monitorizează implementarea acestora de către autoritățile guvernamentale;
- e) stabilește cadrul metodologic și organizatoric pentru sistemul de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor publice și oferă suport consultativ și informațional autorităților administrației publice în vederea respectării regulilor de fundamentare și prezentare a documentelor de politici și a actelor normative, inclusiv a procedurilor de consultare publică a opiniei cetățenilor și societății civile în procesul decizional;
- f) asigură coordonarea și monitorizarea activităților în cadrul reformei administrației publice centrale;
- g) asigură promovarea și realizarea politicii statului în domeniul serviciului public, în special al managementului resurselor umane;
- h) coordonează și asigură procesul de programare, monitorizare, gestionare și evaluare a asistenței externe oferite de organizațiile internaționale și țările donatoare, inclusiv implementarea proiectelor de interes major pentru țară;
- i) coordonează pe plan intern activitatea autorităților administrației publice centrale în vederea realizării obiectivului strategic prioritar – integrarea europeană a țării;
- j) asigură realizarea politicii Guvernului orientate spre reintegrarea teritorială, politică, economică și socială a Republicii Moldova și desfășurarea procesului de consultări și negocieri pentru soluționarea diferendului transnistrean;
- k) asigură coordonarea politicii de stat în domeniul relațiilor cu diaspora, care include cetățenii Republicii Moldova stabiliți temporar sau permanent peste hotarele țării, persoanele originare din Republica Moldova și descendenții lor, precum și comunitățile formate de aceștia;
- l) asigură asistența organizatorică și informațională a Consiliului național pentru decernarea Premiului de Stat, Comisiei naționale pentru consultări și negocieri

- colective, Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului, Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane;
- m) organizează și exercită controlul asupra executării de către ministere și alte autorități administrative a actelor adoptate de Parlament, Președintele Republicii Moldova și Guvern, precum și a Programului și planurilor de activitate ale Guvernului;
 - n) monitorizează respectarea legislației privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;
 - o) verifică corespunderea proiectelor de acte normative ale Guvernului cu prevederile Constituției Republicii Moldova, legislației naționale în vigoare, precum și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;
 - p) asigură derularea adecvată a măsurilor aferente conducerii generale a administrației publice, soluționarea problemelor organizatorice, juridice, economice și tehnice ale activității Guvernului;
 - q) asigură coordonarea politicilor în domeniul descentralizării și exercită coordonarea generală, prin intermediul oficiilor sale teritoriale, a activității serviciilor publice desconcentrate;
 - r) asigură exercitarea de către Guvern a prerogativelor legale în relațiile acestuia cu autoritățile administrației publice locale, inclusiv organizarea controlului administrativ al activității autorităților respective, exercitat direct sau prin intermediul oficiilor sale teritoriale;
 - s) asigură colaborarea Guvernului cu autoritățile publice, reieșind din prerogativele ce-i revin acestuia, potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova;
 - t) pregătește informațiile și documentele solicitate de Parlament, de comisiile parlamentare și de deputați, organizează examinarea și prezentarea de către Guvern a răspunsurilor la întrebările și interpelările formulate de deputați;
 - u) reprezintă interesele Guvernului în instanțele judecătorești;
 - v) examinează petițiile persoanelor fizice și juridice adresate Guvernului și, în caz de necesitate, le expediază către autoritățile competente pentru luarea măsurilor ce se impun, efectuează analiza și sinteza petițiilor înaintate pentru soluționarea problemelor abordate, precum și organizează audiența petiționarilor la conducerea Guvernului;
 - w) asigură, sub aspect organizatoric și logistic, condițiile necesare pentru desfășurarea ședințelor Guvernului, a ședințelor de lucru ale conducerii Guvernului și Cancelariei de Stat, desfășurarea măsurilor de protocol, ținerea lucrărilor de secretariat, evidența și monitorizarea automatizată a circuitului documentelor, întreprinde acțiunile necesare pentru protejarea secretului de stat;
 - x) asigură publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în condițiile legii, a actelor aprobate de Guvern, cu excepția celor care conțin secrete de stat;
 - y) îndeplinește alte funcții menite să asigure exercitarea deplină și operativă a atribuțiilor date în competența Guvernului.

Anexa 2. Structura Cancelariei de Stat

1. Secretarul general al Guvernului
2. Secretarii generali adjuncți ai Guvernului
3. Cabinetele Prim-ministrului, viceprim-miniștrilor fără portofoliu și al secretarului general al Guvernului (*cu statut de direcție, secție și, respectiv, serviciu*)
4. Biroul politici de reintegrare (*cu statut de direcție generală*)
5. Biroul relații cu diaspora (*cu statut de direcție generală*)
6. Direcția coordonarea politicilor și asistenței externe
7. Direcția reforma administrației publice
8. Direcția expertiză juridică a actelor normative
9. Direcția pregătire ședințe de Guvern
10. Direcția financiar-administrativă
11. Direcția managementul documentelor și petiții
12. Direcția comunicare și protocol
13. Direcția control administrativ
14. Direcția juridică
15. Secția tehnologii informaționale
16. Serviciul monitorizarea controalelor de stat
17. Serviciul resurse umane
18. Serviciul securitate și integritate
19. Serviciul audit intern
20. Secretariatul Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective (*cu statut de serviciu*)
21. Secretariatul permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (*cu statut de serviciu*)
22. Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (*cu statut de secție*)

Anexa 3. Structura bugetului Cămarilor de Stat (milioane lei)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Cămarile de Stat, buget total	150,24	202,75	179,99	188,14	251,53	247,87	266,97	299,17
Cămarile de Stat, surse gestionate de Aparatul central	25,28	29,04	47,99	43,74	58,88	71,76	91,50	85,69
<i>Aparatul central al Cămarilor de Stat</i>	19,15	20,11	19,81	23,18	28,92	35,58	35,10	35,04
<i>Autoritățile administrative din cadrul CS</i>	1,58	1,52						
<i>Oficiile teritoriale</i>		7,40	4,93	6,78	7,82	11,83	10,64	10,92
<i>Cursuri și instituții de perfecționare a cadrelor</i>							0,45	0,37
<i>Cheltuieli pentru situații excepționale și lichidarea urmărilor calamităților naturale</i>			12,70					
<i>Alte cheltuieli</i>			10,55	13,60	22,14	24,35	31,35	29,15
<i>Doctoratul</i>							0,20	0,18
<i>Magistratul</i>							9,24	7,49
<i>Cămine</i>							1,52	1,48
<i>Reintegrare</i>				0,18				0,08
<i>Susținerea diasporei</i>							3,00	0,99
<i>Activități de pregătire și decernare a Premiului de Stat</i>	4,49	0,01						
Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului	82,14	148,14	87,38	73,61	75,40	75,42	75,37	79,36
Baza Auto	12,79	12,65	12,97	13,67	15,28	22,24	20,32	18,04
Asociația Curativ-Sanatorială și de Recuperare			13,20	13,35	13,59	13,76	18,69	18,86
Centrul de Igienă și Epidemiologie al Asociației curativ-sanatoriale și recuperare			1,45	1,46	2,33	2,33	2,00	2,08
Baza auto a Asociației curativ-sanatoriale și de recuperare			2,07	2,10	2,32	2,78	3,47	3,06
Centrul de Guvernare Electronică	0,00	0,00	0,33	10,11	48,85	31,63	48,52	92,07
Oficiul de suport administrativ pentru asistența la implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale	19,80	6,47	10,95	21,39	34,87	27,96	7,10	
Palatul Republicii	4,13	2,95	0,45	1,87				
Pensiunea pentru odihna familiilor	6,10	3,49	3,20	6,83				

Sursa: BOOST, MF

Anexa 4. Lista organizațiilor, instituțiilor și întreprinderilor monitorizate de Cămară de Stat

1. Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova
1. Instituția publică Centrul de Guvernare Electronică (E-Government)
2. Oficiul de suport administrativ pentru implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale în Republica Moldova
3. Baza Auto
4. Întreprinderea de Stat „Palatul Republicii”
5. Întreprinderea de Stat „Cantina Cămară de Stat”
6. Întreprinderea de Stat „Pensiunea din Holercani”
7. Întreprinderea de Stat Editura „Universul”
8. Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale”
9. Întreprinderea de Stat „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”
10. Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei”
11. Asociația Curativ-Sanatorială și de Recuperare, inclusiv:
 - a) Centrul de Sănătate Publică al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare;
 - b) Baza auto a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare;
 - c) Instituția medico-sanitară publică Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare;
 - d) Instituția medico-sanitară publică Policlinica Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare;
 - e) Întreprinderea de Stat „Medisan” a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare cu întreprinderile sale afiliate:
 - Sanatoriul „Moldova” (Truscaveț)
 - Sanatoriul „Sănătate” (Sergheevca).

Anexa 5. Utilizarea patrimoniului public

Nr.	Denumirea	Sediul instituției publice	Valoarea mijloacelor fixe, milioane lei	Valoarea obiectivelor de mică valoare și scurtă durată, mii lei	Suprafața totală a imobilelor, m.p.	Suprafața transmisă în locațiune, m.p.
1	Academia de Administrare Publică	mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100	55,6	106,9	12271,0	2,5
2	Cancelaria de Stat	mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1	13,0	3976,0	0,0	0,0
3	Baza Auto a Cancelariei de Stat	mun. Chișinău, str. Bucuriei, 18/2	60,0	491,6	13638,0	0,0
4	Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului	mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1	543,8	18010,0	5398694,7	112554,8
5	Asociați Curativ-Sanatorială și de Recuperare	mun. Chișinău, str. Șciusev, 35	1,0	205,0	178,7	53,4
6	Instituția medico-sanitară publică Policlinica Asociației Curativ Sanatoriale și de Recuperare	mun. Chișinău, str.31 August, 70	86,1	2583,8	6740,0	696,0
7	Centrul de Sănătate Publică al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare	mun. Chișinău, str.31 August 1989, 70	1,4	278,9	0,0	0,0
8	Instituția medico-sanitară publică Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare	mun. Chișinău, str. Drumul Viilor, 34	83,7	4836,3	19756,8	202,5
9	Baza Auto a Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare	mun. Chișinău, str. Drumul Viilor, 34	9,1	119,3	2249,3	231,4
10	Instituția publică Centrul de guvernare Electronica (E-Government)	mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1	28,8	0	0,	0,0
	Total		882,5	30607700	5453528,59	113740,55

Sursa: Registrul patrimoniului public⁴⁵

⁴⁵

http://app.gov.md/sites/default/files/document/attachments/date_privind_institutiile_publice_centrale_la_01_01_2015.pdf